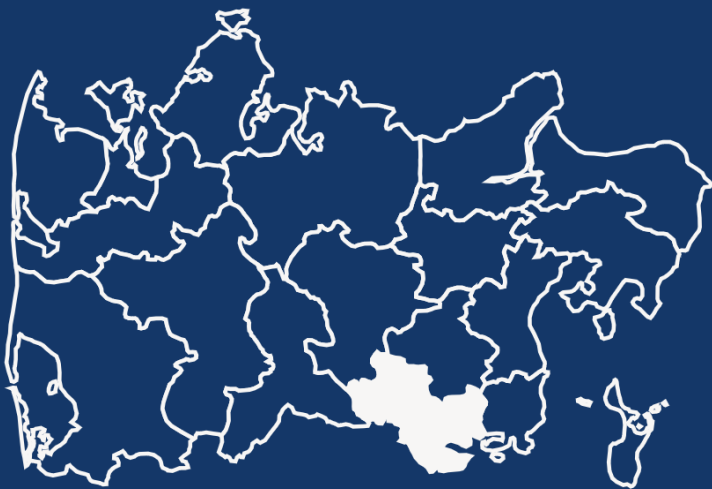

Erhvervsudvikling i Horsens Kommune

Tendenser, specialisering, vækst og
erhvervsfremmeindsats

August 2024

Indhold

1. Forord og sammenfatning	3
2. Temaafsnit om ejerledede virksomheder	8
3. Beskæftigelse og specialisering	19
4. Iværksætteri og virksomhedsbestand	24
5. Vækstvirksomheder og eksport	32
6. Profilanalyse – highlights	36

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

1

Forord og sammenfatning

Forord

Hej og velkommen til den femte udgave af vores kommunerapporter om erhvervsudviklingen i Midtjylland. I denne rapport dykker vi ned i, hvordan det står til med erhvervslivet i de 19 kommuner her i regionen.

Hos Erhvervshus Midtjylland har vi som mål at identificere og styrke de faktorer, der driver væksten og giver midtjyske virksomheder en konkurrencefordel. Samtidig vil vi adressere de udfordringer, som kan hæmme udviklingen. Kommunerapporterne skal være en kilde til viden, så vi sammen kan fremme erhvervslivet både lokalt og regionalt og udnytte de mange potentialer, som vores region har.

Ligesom i de tidligere kommunerapporter har vi samlet data om det lokale erhvervsliv – fra beskæftigelse og iværksætteri til virksomheders udvikling og eksport. Vi har også inkluderet statistik om brugen af lokal erhvervsservice og specialiseret vejledning, baseret på profilanalysen fra 2024.

Denne gang har vi et særligt tema om ejerledede virksomheder. Disse virksomheder spiller en vigtig rolle i vores region, og vi ser nærmere på, hvor mange der er i hver kommune, og hvordan de klarer sig. Ejerledede virksomheder står over for udfordringer som generationsskifte, nye teknologier og grøn omstilling, og vi giver et overblik over deres karakteristika.

Vi zoomer også ind på de virksomheder, der snart skal have nye ejere. Det er vigtigt for os, at disse ejerskifter bliver succesfulde, så vi kan bevare arbejdspladserne her i regionen.

Sidst, men ikke mindst, kigger vi på diversiteten i de ejerledede virksomheder. Det handler om kønsfordeling i ledelsen, nationalitet og beskæftigelse af personer, som ellers måske ville have svært ved at få et job. Diversitet bringer nye perspektiver og kompetencer ind i

virksomhederne og kan gøre dem mere attraktive medarbejdere.

Vi vil gerne sige en stor tak til alle kommuner. Jeres input er med til at skabe inspiration og dele viden på tværs af kommunerne, og det kan føre til nye erhvervsstrategier, initiativer og samarbejder, der gavner vores lokale erhvervsliv. Vi håber også, at rapporten kan sætte fokus på vigtige emner, hvor der er stort potentiale for udvikling.

Samarbejdet mellem lokal erhvervsservice, erhvervshuset og kommunerne er nøglen til at styrke erhvervsfremmeindsatsen. Kommunerapporterne skal hjælpe os med at samarbejde endnu bedre og udnytte både lokale og tværkommunale muligheder og tackle de udfordringer, vi står over for.

Gennem rapporten kan du se, hvordan din kommune klarer sig i forhold til resten af Region Midtjylland, landet og en gruppe sammenligningskommuner.

Sammenligningskommunerne er Herning Kommune, Holstebro Kommune, Randers Kommune, Silkeborg Kommune og Viborg Kommune.

God læselyst!

Med venlig hilsen

Bestyrelsesformand Ib Lauritsen

Direktør Mette Højborg

Sammenfatning – erhvervspræstationer

Tabellen til højre sammenfatter Horsens Kommunes erhvervspræstationer i 2022 på en række nøgleområder. I tabellen er Horsens Kommune sammenlignet med hele Region Midtjylland og med andre kommuner i Danmark af samme type som Horsens Kommune (angivet ved et trafiklys).

Tabellen viser øverst, at Horsens Kommune i perioden 2017-22 har oplevet en pæn fremgang i den private beskæftigelse på 11,4 pct., hvilket stort set svarer til udviklingen i Region Midtjylland under ét.

Det fremgår, at både en høj etableringsrate (andel iværksættervirksomheder) og en høj andel vækstvirksomheder bidrager til den erhvervsmæssige fremgang. På disse områder klarer Horsens Kommune sig bedre end de fleste andre provinsbykommuner i landet.

Omvendt er andelen af eksportvirksomheder lidt lavere end regionsgennemsnittet. Rapporten afslører på dette område også, at den samlede eksportværdi blandt de eksporterende virksomheder i Horsens ikke er steget de seneste fem år.

Samtidig er jobvæksten lidt lavere blandt gruppen af store virksomheder, end den er i regionen som helhed.

Det samlede billede i rapporten er således, at det især er nye virksomheder og lokalt orienterede erhverv som handel samt bygge og anlæg, der har trukket væksten i den private beskæftigelse. Også transportbranchen har oplevet stor jobmæssig fremgang i kommunen, mens udviklingen i eksporterhvervene har været mere beskeden i Horsens Kommune.

	Horsens Kommune	Region Midtjylland	Sammenligning med andre provinsbykommuner
 Jobvækst i den private sektor 2017-22	11,4 pct.	11,2 pct.	
 Andel iværksættervirksomheder	5,6 pct.	4,8 pct.	
 Treårig overlevelsesrate for nye virksomheder	56,9 pct.	56,7 pct.	
 Andel vækstvirksomheder	11,9 pct.	10,4 pct.	
 Andel eksportvirksomheder	19,4 pct.	19,8 pct.	
 Jobvækst i store virksomheder 2017-22	13,8 pct.	17,1 pct.	

Dårligste tredjedel blandt provinsbykommuner i Danmark

Midterste tredjedel blandt provinsbykommuner i Danmark

Bedste tredjedel blandt provinsbykommuner i Danmark

Sammenfatning – erhvervsstruktur

Oversigten til højre giver et samlet billede af Horsens Kommunes profil som erhvervskommune.

De tre største brancher målt på antal jobs er engroshandel, bygge og anlæg samt detailhandel. De udgør til sammen ca. 10.100 årsværk eller 35 procent af den samlede private beskæftigelse i kommunen. Det er brancher, der fylder meget i de fleste midtjyske kommuner.

Set relativt til andre kommuner er det dog andre brancher, der skiller sig ud. Det gælder især fødevareindustri, der fylder 2,6 gange mere i Horsens end i en gennemsnitskommune. Men også metalindustri samt træ- og møbelindustri udgør en større andel af den lokale beskæftigelse end på landsplan.

Herudover viser rapporten, at brancher som transport, engroshandel og byggeri fylder relativt meget i Horsens Kommune. Det er også brancher, der har oplevet stor vækst de seneste år.

Fordelingen af arbejdskraften på virksomhedsstørrelser svarer nogenlunde til hele Region Midtjylland, således at fire ud af ti arbejdspladser ligger i virksomheder med mindst 50 ansatte.

Udenlandsk arbejdskraft spiller en stor rolle for erhvervslivet i Horsens Kommune – hver sjette arbejdsplads er besat af en udenlandsk statsborger i kommunen. Det er væsentligt over det midtjyske gennemsnit.

De tre største brancher

1. Engroshandel:	3.658 årsværk
2. Bygge og anlæg:	3.305 årsværk
3. Detailhandel:	3.147 årsværk

Udenlandsk arbejdskraft

Horsens Kommune:	16,2 pct.
Region Midtjylland:	10,2 pct.

Top 3 specialiserede brancher

1. Føde-,drikke- og tobaksvare-industri:	2,6
2. Tekstil-, træ-, papir- og møbel-industri:	1,5
3. Metalindustri:	1,5

Andel beskæftigede i store og små virksomheder

Horsens Kommune	
Mikrovirksomheder (0-9 årsværk):	27 pct.
Store virksomheder (50+):	41 pct.
Region Midtjylland	
Mikrovirksomheder (0-9 årsværk):	31 pct.
Store virksomheder (50+):	39 pct.

Note: En specialisering på 1,0 svarer til, at en branche/klynge udgør en andel af den private beskæftigelse, der svarer til landsgennemsnittet.

Sammenfatning – ejerledede selskaber

Dette års særtema giver en karakteristik af den store gruppe af ejerledede selskaber i det midtjyske erhvervslandskab og sætter fokus på to vigtige emner – ejerledernes alder og diversiteten i de ejerledede virksomheder.

Analysen viser, at de ejerledede selskaber udgør en betydelig del af de midtjyske virksomheder – målt på både antal og beskæftigelse. Især ejerledede virksomheder med 11-50 årsværk fylder meget beskæftigelsesmæssigt i den midtjyske økonomi. Samtidig har ca. 1/3 af de ejerledede selskaber med mindst fem ansatte eksport.

Analysen understreger, at ejer- og generationsskifte er et vigtigt erhvervspolitisk tema. I nogle kommuner er helt op til 40 pct. af ejerlederne over 55 år.

Når det gælder diversitet viser analysen, at der er sket en betydelig stigning i både brugen af udenlandsk arbejdskraft og i antallet af ejerledere, der har ansat personer, som befinder sig på kanten af arbejdsmarkedet.

Til gengæld er der fortsat en stor kønsmæssig ubalance blandt lederne i ejerledede selskaber. I Midtjylland som helhed er kun godt hver sjette leder en kvinde i denne gruppe af virksomheder. I Horsens Kommune er lidt over en fjerdedel af lederne en kvinde.

I Region Midtjylland er det kun 42 pct. af de ejerledede selskaber med to ledere eller flere, der har ansat en kvindelig leder, mens det er tilfældet for knap halvdelen af de ejerledede virksomheder i Horsens Kommune.

Udvalgte resultater fra analysen

I Horsens Kommune ligger 37 pct. af den private beskæftigelse i ejerledede selskaber og enkeltmandsvirksomheder. For regionen som helhed er andelen 35 pct.

Horsens Kommune huser i alt 355 ejerledede selskaber med mindst fem årsværk.

I 30 pct. af de ejerledede selskaber i Horsens Kommune med mindst fem årsværk er ejerlederen over 55 år, mens ejerlederen i seks pct. af selskaberne er over 65 år. For Region Midtjylland er de tilsvarende tal hhv. 33 pct. og syv pct.

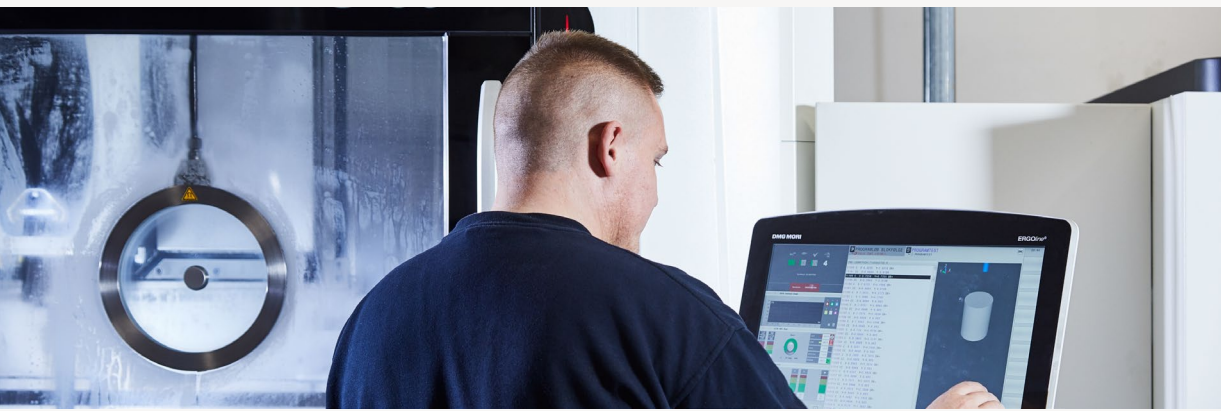
I Horsens Kommune har 29 pct. af de ejerledede selskaber med mindst fem årsværk eksport. I Region Midtjylland som helhed er andelen 32 pct.

26 pct. af lederne i de ejerledede selskaber i Horsens Kommune er kvinder. I regionen som helhed er andelen 17 pct.

44 pct. af de ejerledede selskaber (mindst fem årsværk) i Horsens Kommune beskæftiger personer, der er i støttet beskæftigelse. For regionen som helhed er andelen 46 pct.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

2

Temaafsnit om ejerledede selskaber

Temaafsnittet i dette års kommunerapporter giver en karakteristik af ejerledede selskaber i de midtjyske kommuner.

Baggrunden er, at ejerledede virksomheder fylder meget i det midtjyske erhvervslandskab. Samtidig står en del ejerledede virksomheder over for ejerskifte på kort eller lidt længere sigt.

De første sider giver en samlet karakteristik af ejerledede selskaber i kommunen, herunder antal, størrelse og eksport.

Dernæst giver afsnittet et overblik over, hvor mange ejerledede selskaber der står over for ejerskifte på kort eller lidt længere sigt.

Til sidst præsenteres indikatorer for diversiteten i de ejerledede virksomheder. Afsnittet sætter fokus på udbredelsen af kvindelige ledere samt diversitet mht. brug af arbejdskraft fra forskellige lande og personer på kanten af arbejdsmarkedet.

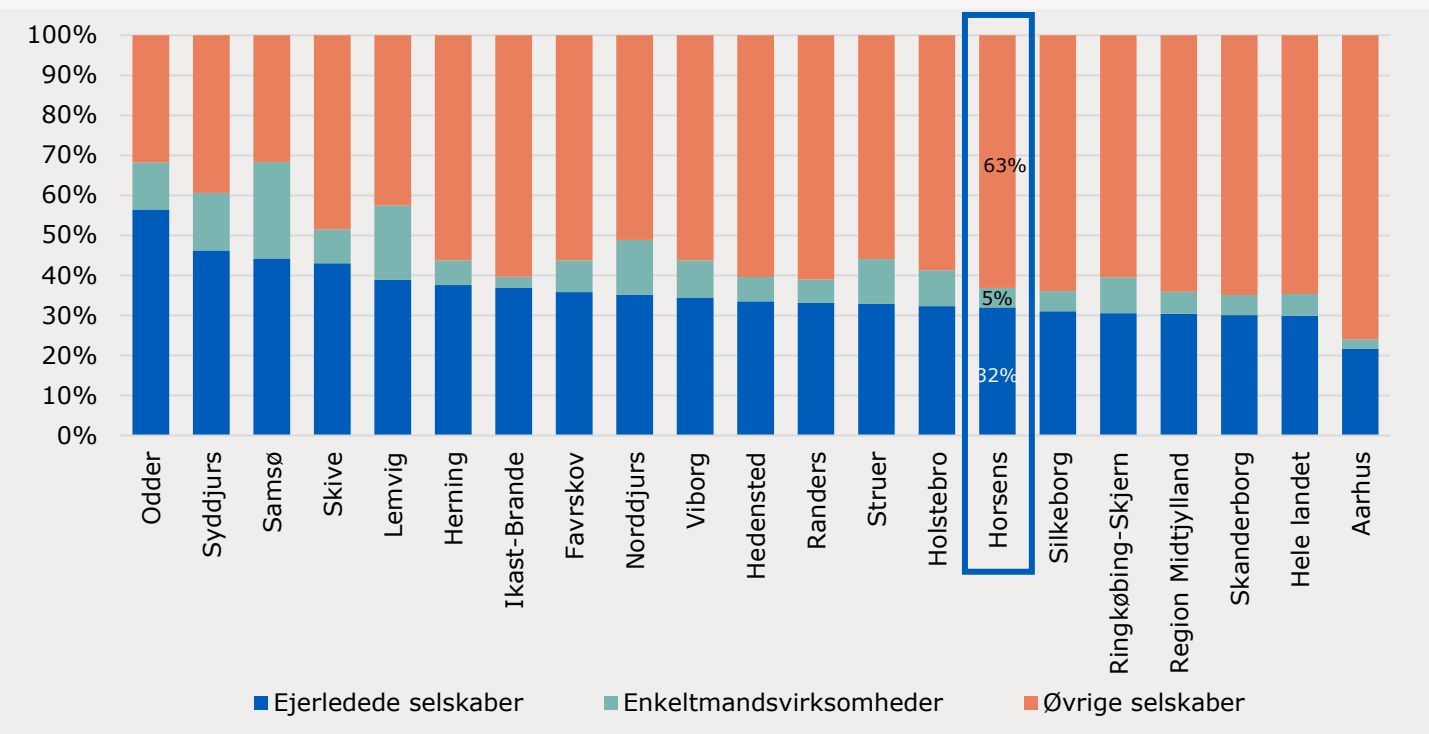
Beskæftigelsen fordelt på virksomhedstyper i de midtjyske kommuner

Ved udgangen af 2022 husede Horsens Kommune i alt 2.108 ejerledede aktie- og anpartsselskaber. Dertil kommer et stort antal enkeltmandsvirksomheder, der for langt de flestes vedkommende også er ejerledede.

Der er betydelig forskel på, hvor meget denne gruppe af virksomheder udgør af den samlede beskæftigelse i de midtjyske kommuner, som det fremgår af figur 2.1. Det svinger fra 68 pct. i Odder Kommune til 24 pct. i Aarhus Kommune. I Horsens Kommune udgør ejerledede selskaber 32 pct. af beskæftigelsen, mens enkeltmandsvirksomheder udgør 5 pct.

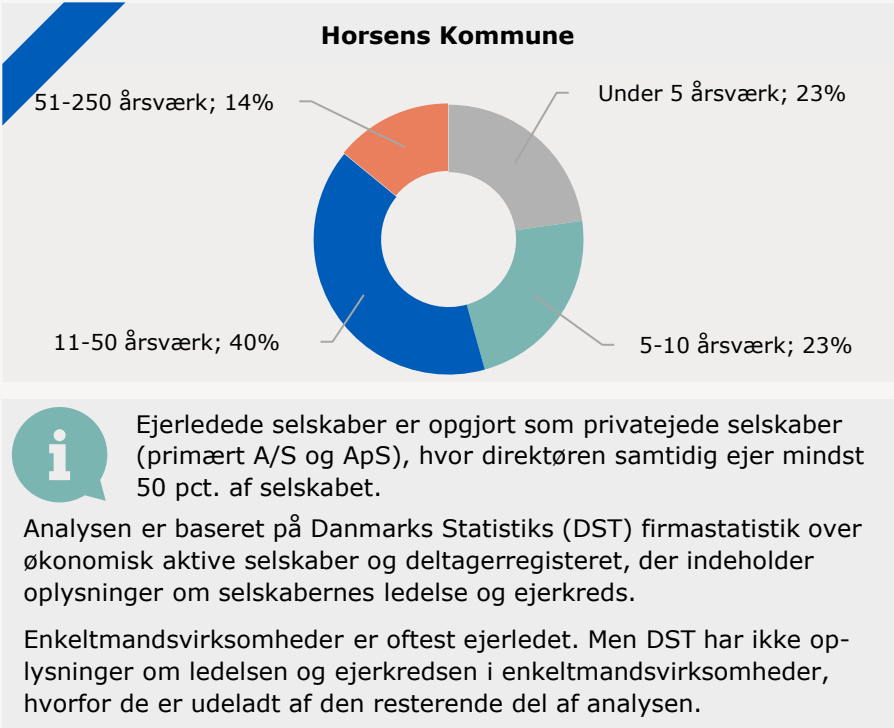
Herudover viser figur 2.2, hvordan beskæftigelsen blandt de ejerledede selskaber i Horsens Kommune er fordelt på virksomhedsstørrelser. Det fremgår, at 40 pct. er beskæftiget i virksomheder med 11-50 ansatte, der således er den klart dominerende gruppe.

Figur 2.1. Private fuldtidsjobs i midtjyske kommuner fordelt på virksomhedstype, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Figur 2.2. Private fuldtidsjobs i ejerledede selskaber fordelt på virksomhedsstørrelse, 2022

Fokus på ejerledede selskaber i Horsens – 355 selskaber beskæftiger mindst fem årsværk

Den resterende del af afsnittet zoomer ind på ejerledede selskaber med en beskæftigelsesmæssig tyngde. Derfor afgrænses de ejerledede selskaber i det følgende til selskaber med mindst fem årsværk. Oversigten neden for viser, at 355 af kommunens ejerledede selskaber – svarende til 17 pct. – beskæftigede mindst fem årsværk. Den største gruppe rent antalsmæssigt er virksomheder med 0-5 årsværk.

De to figurer til højre sammenligner de ejerledede selskaber med mindst fem årsværk i kommunen med ejerledede selskaber i resten af regionen og landet på to centrale områder – nemlig om virksomhederne har eksport, og om de har en bestyrelse. Figur 2.3 viser, at 29 pct. af de ejerledede selskaber i Horsens Kommune havde eksport i 2022. Det er lidt lavere end for regionen som helhed, men svarer til landsgennemsnittet.

Figur 2.4 viser, at 45 pct. af de ejerledede selskaber i Horsens Kommune havde en bestyrelse i 2022, hvilket er højere end regions- og landsgennemsnittet.

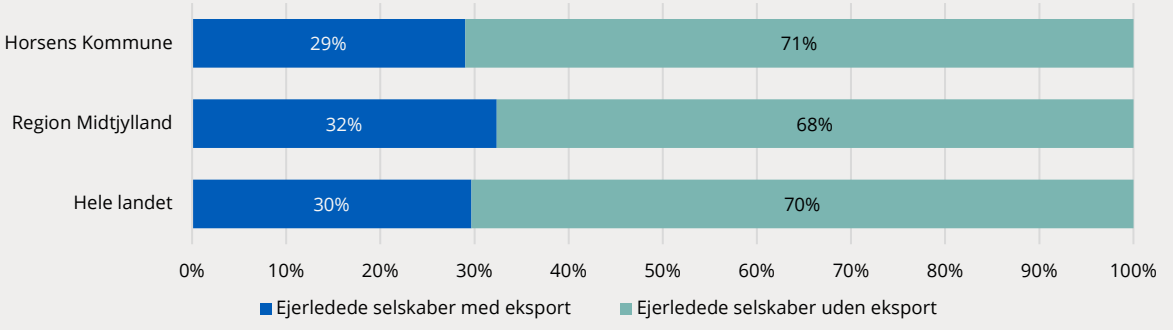
Oversigt - ejerledede selskaber i Horsens Kommune, 2022

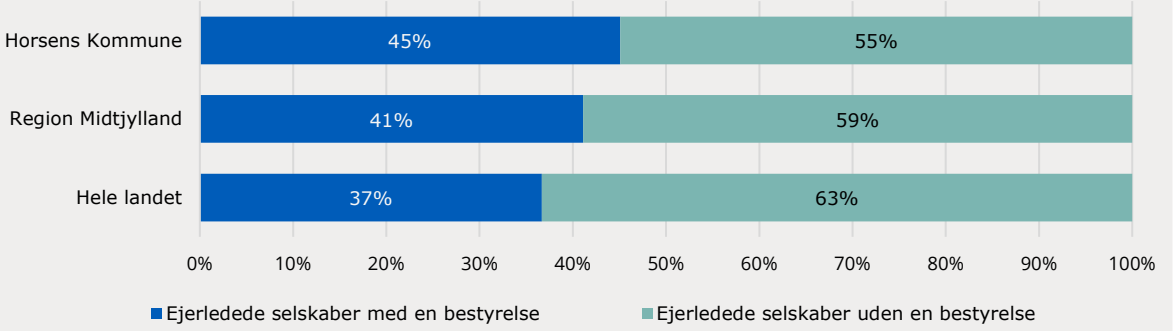
	Antal	Andel
Ejerledede selskaber i alt:	2.108	100%
<i>Heraf selskaber med:</i>		
Ingen årsværk	740	35%
Under 5 årsværk	1.013	48%
5-10 årsværk	211	10%
11-50 årsværk	133	6%
51-250 årsværk	11	1%
250+ årsværk	0	0%
Mindst fem årsværk	355	17%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Figur 2.3. Andel ejerledede selskaber med mindst fem årsværk og eksport, 2022

Figur 2.4. Andel ejerledede selskaber med mindst fem årsværk og en bestyrelse, 2022

Ejernes alder i ejerledede selskaber

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

30 pct. af ejerlederne i Horsens er 55 år eller ældre

Et godt forberedt og velgennemført ejer- og generationsskifte tager ofte mange år. Samtidig er et succesfuldt ejerskifte afgørende for mange ejerledede virksomheders fortsatte udvikling og for bevaring af jobs.

Derfor er det interessant at se nærmere på, hvor mange ejerledede selskaber med en betydelig aktivitet (her defineret som selskaber med mindst fem årsværk), der er ejet af personer over en vis alder.

Figur 2.5 sammenligner på tværs af midtjyske kommuner andelen af ejerledede selskaber, hvor ejerlederen er over 55 år.

Det fremgår, at 30 pct. af selskaberne i Horsens Kommune har en ejerleder over denne alder. Det er lidt under det midtjyske gennemsnit.

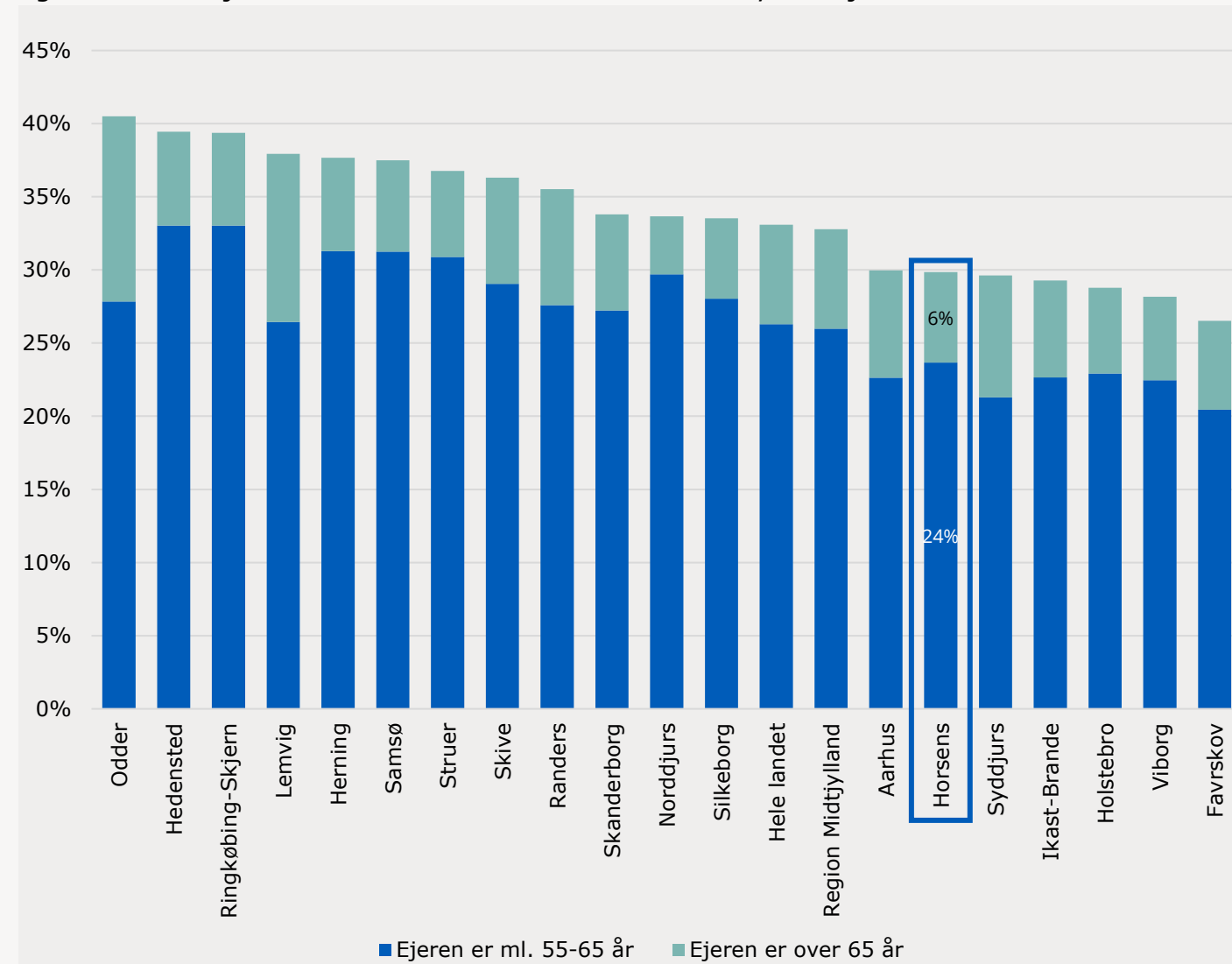
Denne side og den følgende side giver en karakteristik af ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og som inden for en overskuelig fremtid formodes at skulle gennemføre et ejerskifte.

Selskaber, der potentielt står over for ejerskifte, er opgjort på baggrund af ejerlederens alder i 2022. Konkret er de ejerledede selskaber inddelt i tre grupper:

- Nært forestående ejerskifte – ejerlederen er over 65 år
- Ejerskifte på længere sigt – ejerlederen er ml. 55-65 år
- Øvrige ejerledede selskaber – ejerlederen er under 55 år

Hvis selskabet har to ejerledere (dvs. at begge ejer 50 pct.) anvendes alderen for den yngste ejerleder.

Figur 2.5. Andel ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, hvor ejerlederen er 55 år eller ældre

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Enkeltmandsvirksomheder er udeladt, da det ikke er muligt at opgøre ejernes alder for denne virksomhedstype.

Mange selskaber inden for bygge og anlæg står over ejerskifte

Horsens Kommune havde ved udgangen af 2022 i alt 355 ejerledede selskaber med mindst fem årsværk. Af disse havde 106 en ejerleder på mindst 55 år, mens 22 havde en ejerleder på mindst 65 år. Det fremgår af tabel 2.1, der også viser størrelsesfordelingen af de selskaber, der står over ejerskifte på kort eller længere sigt.

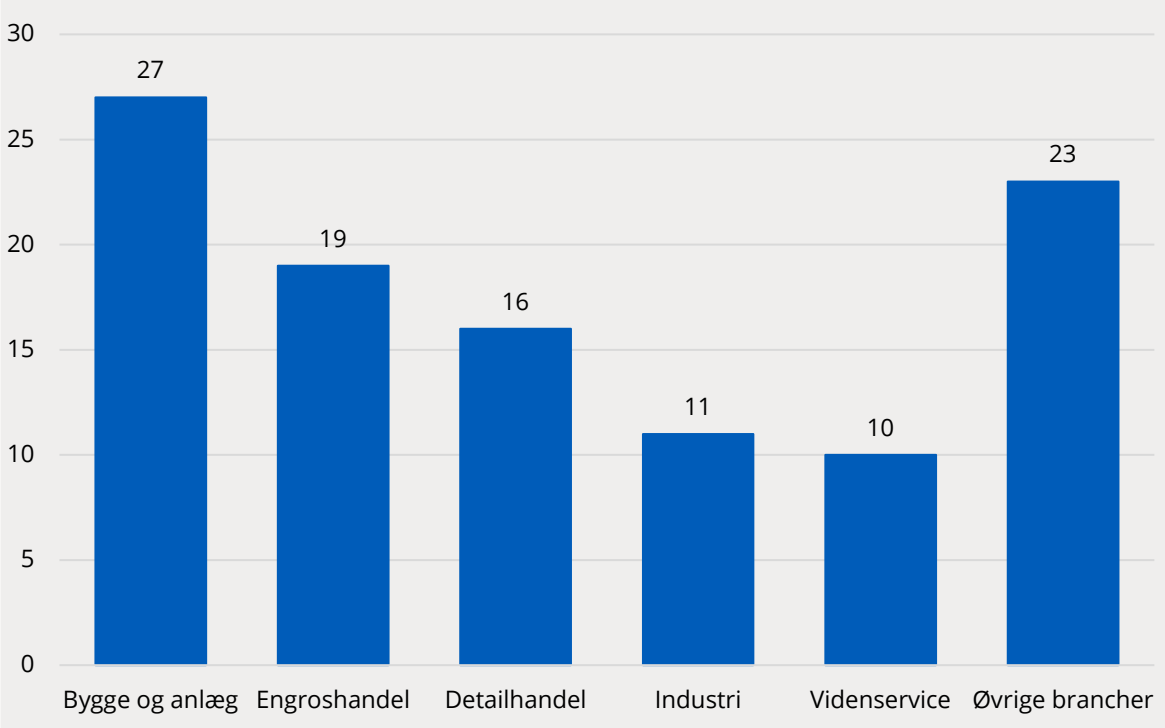
Figur 2.6 viser endvidere branchefordelingen blandt gruppen af ejerledede selskaber, hvor ejerlederen er mindst 55 år, og som beskæftiger mindst fem årsværk. Det fremgår, at 27 ud af de 106 selskaber ligger inden for bygge og anlæg. Denne branche udgør således 25 pct. af de selskaber i kommunen, hvor ejerlederen står over ejerskifte på kort eller længere sigt. Til sammenligning udgør branchen ti pct. af alle kommunens virksomheder (se afsnit 4). Derudover er der mange selskaber inden for engros- og detailhandel, hvor ejerlederen er over 55 år.

Tabel 2.1. Antal ejerledede selskaber i Horsens Kommune med mindst fem årsværk, der står overfor ejerskifte, opdelt på størrelse og ejerlederens alder, 2022

	Nært forestående ejerskifte (over 65 år)	Ejerskifte på længere sigte (55-65 år)	I alt
5-10 årsværk	11	50	61
11-50 årsværk	10	33	43
51-250 årsværk	1	1	2
I alt	22	84	106

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Figur 2.6. Branchefordeling af ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, der står over for ejerskifte i Horsens Kommune (ejerlederen er over 55 år)

Diversitet i ejerledede selskaber

Vækst i antallet af ejerledede virksomheder med udenlandsk arbejdskraft i Horsens Kommune

Et af pejlemærkerne for diversitet er medarbejdernes etnicitet og nationalitet. I tabel 2.2 er de ejerledede selskaber i kommunen fordelt efter, om de kun har ansat danskere, eller om de har ansat personer fra henholdsvis andre EU-lande og ikke EU-lande. Det fremgår, at 48 pct. af de ejerledede selskaber med mindst fem årsværk har ansat udenlandsk arbejdskraft. Endvidere har 32 pct. af selskaberne ansat medarbejdere, der kommer fra ikke EU-lande. Der er på dette punkt kun meget små forskelle i forhold til de øvrige midtjyske kommuner samlet set.

Figur 2.7 viser, at der siden 2017 i Horsens Kommune især har været en vækst i antallet af ejerledede selskaber, der beskæftiger arbejdskraft fra andre EU-lande. I resten af regionen og hele landet er det især gruppen af virksomheder med ansatte fra både EU-lande og ikke EU-lande, der er vokset.

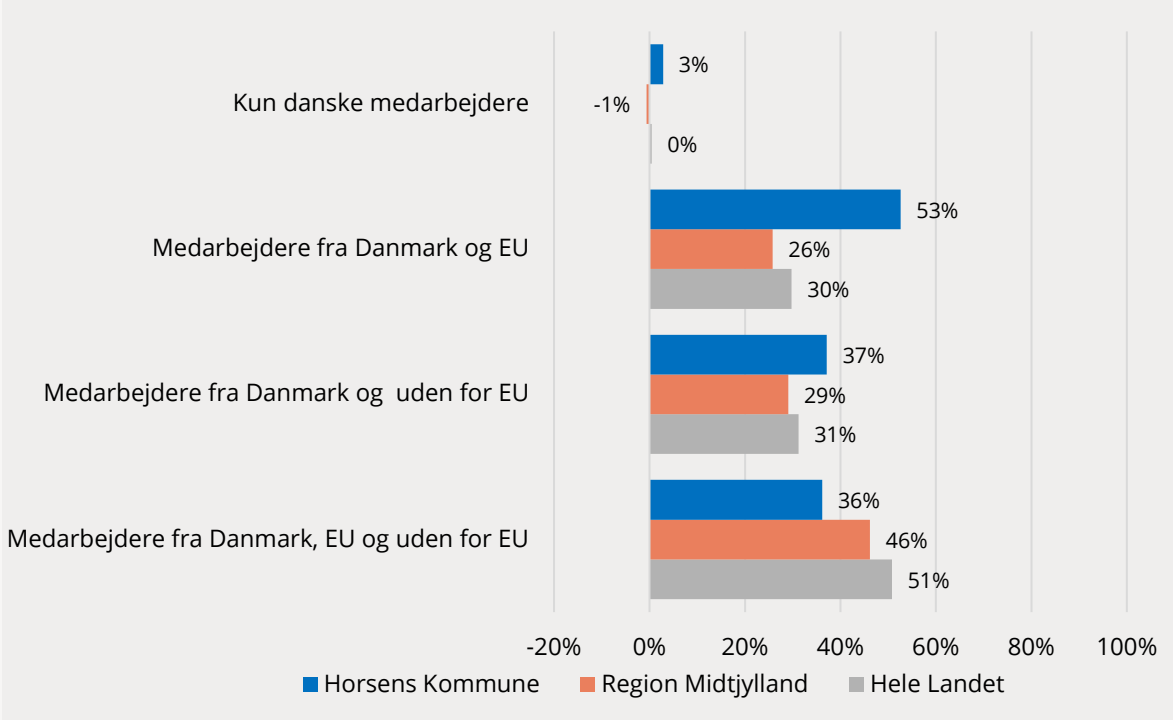
Det generelle billede er, at de midtjyske ejerledede selskaber på dette område er blevet mere diverse, da flere virksomheder har ansat udenlandsk arbejdskraft, mens antallet af virksomheder kun med danske medarbejdere ikke er vokset.

Tabel 2.2. Ejerledede selskaber i Horsens Kommune fordelt efter, om de har ansat medarbejdere med udenlandsk statsborgerskab, 2022

	2022	Andel 2022	Andel 2022 Region Midtjylland
Kun danske medarbejdere	181	52%	51%
Medarbejdere fra Danmark og EU	58	17%	17%
Medarbejdere fra Danmark og uden for EU	48	14%	15%
Medarbejdere fra Danmark, EU og uden for EU	64	18%	18%
I alt	351	100%	100%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og hvor det er muligt at finde oplysninger om medarbejdernes statsborgerskab. Andelen summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

Figur 2.7. Udvikling i antal ejerledede selskaber 2017-22 opdelt efter medarbejdernes nationalitet, 2017-22

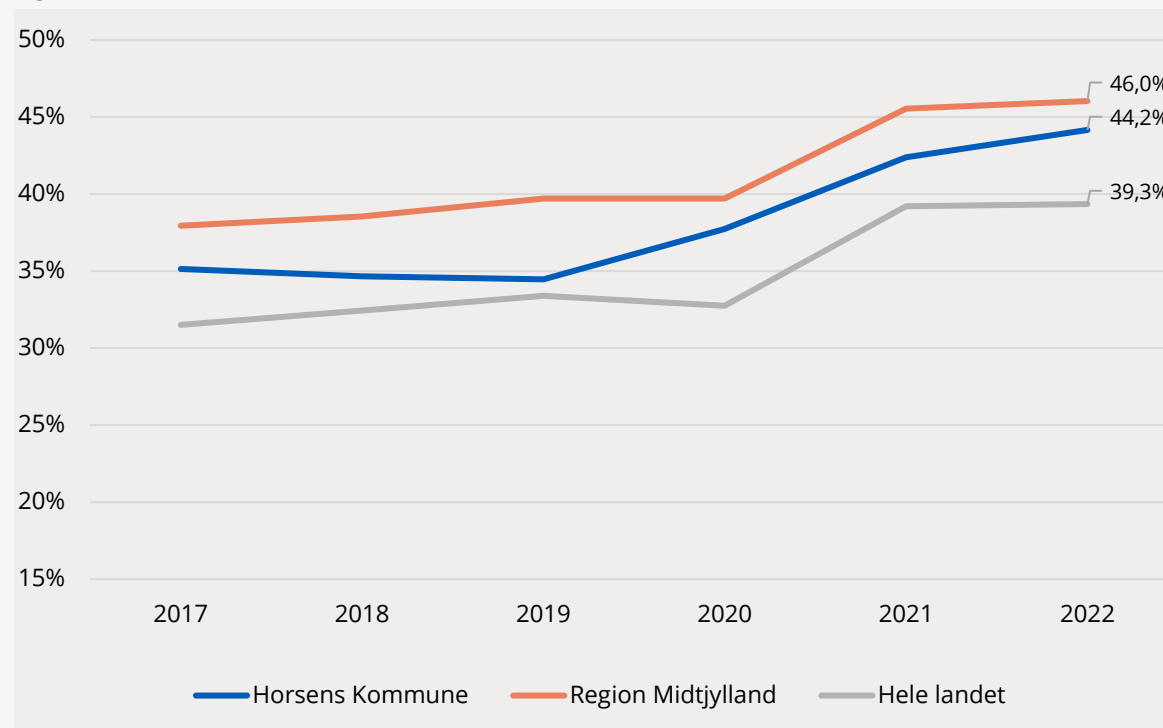
Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og hvor det er muligt at finde oplysninger om medarbejdernes statsborgerskab.

Stigning i brugen af medarbejdere i støttet beskæftigelse

Et andet vigtigt område, når det kommer til diversitet og åbenhed, er brugen af arbejdskraft på kanten af arbejdsmarkedet. Virksomheder kan her markere sig på at tage et samfundsmæssigt medansvar samtidig med, at social ansvarlighed i stigende grad kommer i fokus som en konkurrenceparameter. Figur 2.8 viser udviklingen i andelen af ejerledede selskaber med medarbejdere i støttet beskæftigelse. Det vil sige personer, der ansættes med tilskud fra det offentlige, fx løntilskud, fleksjob, etc. Figuren viser, at der – relativt set – er lidt færre ejerledede selskaber i Horsens Kommune end i regionen som helhed, der har medarbejdere i støttet beskæftigelse. Figuren viser også, at det er blevet mere udbredt for selskaberne – både i de midtjyske kommuner og på landsplan – at have medarbejdere i støttet beskæftigelse. I Horsens Kommune voksede andelen fra ca. 35 til 44 pct. i perioden 2017-22.

Herudover sammenligner figur 2.9 andelen af virksomheder med medarbejdere i støttet beskæftigelse for forskellige størrelsesgrupper. Det fremgår, at der for alle størrelsesgrupper kun er små forskelle mellem Horsens Kommune og regionen som helhed. Det er alene i gruppen 11-50 årsværk, at Horsens Kommune ligger under niveauet i Region Midtjylland som helhed.

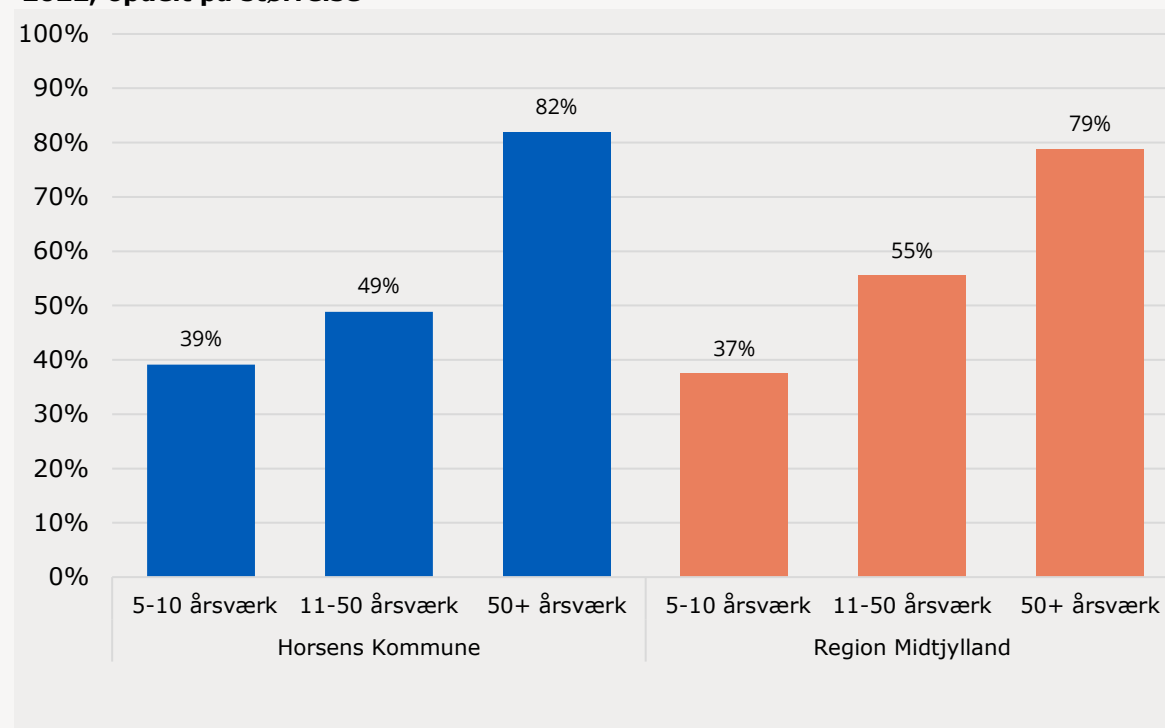
Figur 2.8. Andel ejerledede selskaber med medarbejdere i støttet beskæftigelse, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og som det er muligt at finde oplysninger om virksomhedens medarbejdere.

Figur 2.9. Andel ejerledede selskaber med medarbejdere i støttet beskæftigelse 2022, opdelt på størrelse

Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst fem årsværk, og som det er muligt at finde oplysninger om virksomhedens medarbejdere.

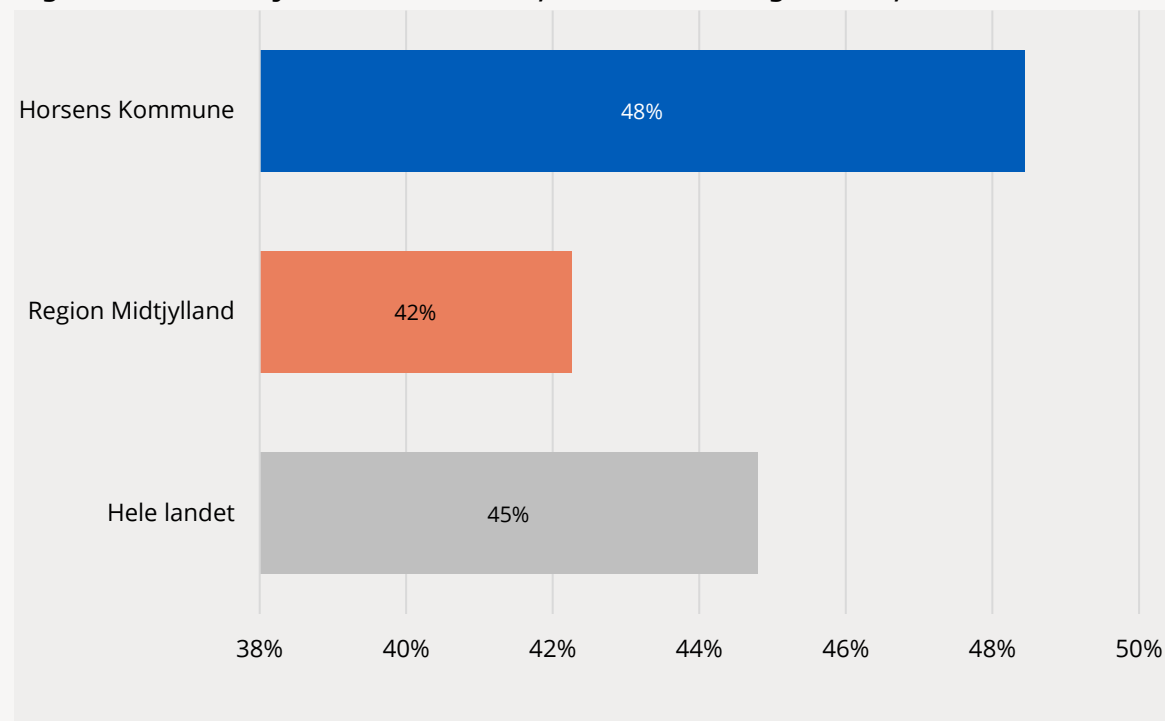
Højere andel kvindelige ledere end i resten af regionen

Diversitet på køn er et forhold, der har fået stigende opmærksomhed i de senere år. Både i relation til at sikre mangfoldighed på kompetencer og som et forhold, der vægter, når fx store virksomheder og slutkunder vurderer ESG-forhold gennem værdikæden.

Figur 2.10 viser, hvor stor en andel af ejerledede selskaber med mindst to ledere, der har kvinder i ledelsen. Endvidere viser figur 2.11 udviklingen i kvinders andel af samtlige lederstillinger i de ejerledede selskaber i Horsens Kommune, regionen som helhed og hele landet.

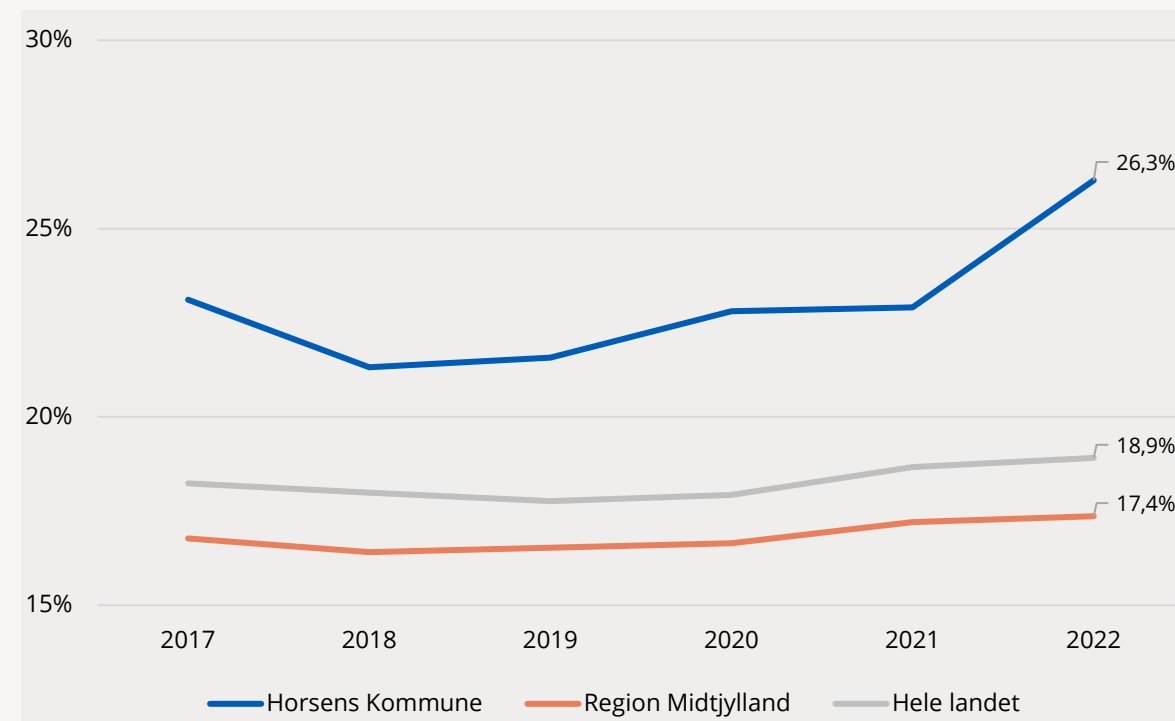
Det fremgår, at næsten 50 pct. af virksomhederne har kvindelige ledere, og at andelen af kvindelige ledere er noget højere end i både resten af landet og regionen – om end ca. tre ud af fire ledere fortsat er mænd blandt de ejerledere selskaber i Horsens Kommune.

Figur 2.10. Andel ejerledede selskaber, der har kvindelige ledere, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Omfatter ejerledede selskaber med mindst to personer i ledelsen

Figur 2.11. Kvinders andel af samtlige lederstillinger i ejerledede selskaber, 2017-22

Erhvervsrettede tiltag målrettet ejerledede virksomheder i Horsens Kommune

Initiativer, der understøtter de ejerledede selskaber

Der er mange ejerledede virksomheder i Horsens Kommune, og de har derfor en stor betydning for både beskæftigelse og Horsens Kommunes erhvervsmæssige udvikling.

I Horsens Kommunes erhvervsstrategi og de årlige erhvervshandleplaner er der derfor mange indsatsområder og konkrete initiativer, der skal gøre det nemmere at starte, drive og udvikle ejerledede virksomheder.

Der er fokus på at sikre en tæt dialog med kommunens ejerledede virksomheder, så den lokale erhvervsservice tilbud er relevante og værdiskabende for dem. Det sker bl.a. via borgmesterens og Business Horsens' virksomhedsbesøg, i lokale netværk og i den løbende virksomhedsvejledning.

Som eksempler på indsatsområder, der skal understøtte Horsens kommunens ejerledede virksomheder, kan bl.a. nævnes fokus på:

- At sikre kvalificeret arbejdskraft
- Grøn omstilling
- Digitalisering

Derudover er der en målrettet indsats mod særligt de ejerledede butikker og detailvirksomheder i den detailhandelsstrategi, som Horsens Kommune har udarbejdet i samarbejde med City Horsens.

Initiativer, der vejleder generations- og ejerskifte

Generationsskifte er en særlig udfordring for de ejerledede virksomheder. Hos Horsens Kommune er der flere tilbud til ejerledede virksomheder, der skal have hjælp til et ejerskifte/generationsskifte:

- Hvis ejerledede virksomheder i Horsens Kommune står overfor et generationsskifte, står Business Horsens klar med hjælp og sparring, hvis virksomheden ønsker det.
- Generationsskifte kan også være et tema i nogle af de lokale erhvervsnetværk, hvor ejerledede virksomheder er repræsenteret. Derudover har flere private rådgivere, revisorer mm. har også specialiseret sig i rådgivning af virksomheder omkring generationsskifte.

Initiativer, der fremmer øget diversitet i kommunens virksomheder

Der har igennem mange år været en målrettet indsats i Horsens Kommune for at fremme diversitet og de ejerledede virksomheders sociale ansvar.

Det sker bl.a. gennem uddeling af CSRpeople, som er Jobtaskforcens og HORSENS ALLIANCENS CSR-mærke. Det uddeles til de (ejerledede) virksomheder, som går forrest og udviser et særligt socialt ansvar overfor ledige på kanten af arbejdsmarkedet, unge med brug for en håndsrækning for at finde retning og overfor egne medarbejdere for at forebygge sygefravær, fx ved at de ejerledede virksomhederne arbejder med at:

- Ansætte ledige, som har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet
- Fastholde medarbejdere og forebygge sygefravær
- Tilbyde praktik, jobtrænings- og afklaringsmuligheder for udsatte borgere

Tilbud gennem jobcenteret

Horsens Kommune og Horsens Kommunes Jobcenter tilbyder en række initiativer, der kan understøtte de ejerledede virksomheders arbejde med øget diversitet og CSR-indsats. Det gælder bl.a. et mentornetværk for de medarbejdere i virksomhederne, som har ansvar for CSR-indsatsen.

Øget diversitet inden for iværksætteri

Derudover arbejder Horsens Kommune sammen med Business Horsens m.fl. om en række initiativer, der skal skabe mere diversitet blandt kommunens iværksættere, fx ved at inspirere flere kvinder til at vælge en iværksættervej.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

3

Beskæftigelse og specialisering

Dette afsnit fokuserer på udviklingen i beskæftigelsen i Horsens Kommune og kommunens erhvervsmæssige specialisering.

Først holdes den samlede udvikling i den private jobskabelse op mod sammenligningskommunerne, hele regionen og resten af landet.

Derefter går afsnittet i dybden med kommunens erhvervsstruktur. Først ved at vise jobudviklingen og specialiseringen på brancheniveau samt, hvordan den private beskæftigelse er fordelt på små og større virksomheder. Dernæst viser afsnittet kommunens specialisering inden for erhvervsområder, hvor der er etableret nationale klynger.

Afslutningsvis kigger afsnittet nærmere på udenlandsk arbejdskraft og virksomhedernes brug af efter- og videreuddannelsessystemet.

Pæn fremgang i den private beskæftigelse i Horsens Kommune siden 2020

Udviklingen i den private jobskabelse kan betragtes som en overordnet indikator for kommunernes erhvervspræstationer.

Den sammenfatter således, hvordan den enkelte kommune har klaret sig på underliggende indikatorer som iværksætteri, tiltrækning af virksomheder, omfanget af vækstvirksomheder, eksport, mv.

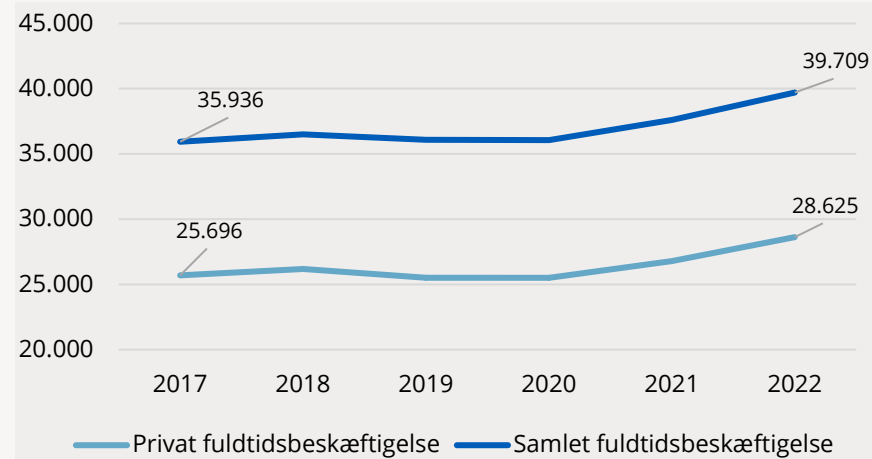
De to øverste figurer fokuserer på udviklingen i perioden 2017-22, mens den nederste figur viser udviklingen i 2023 for lønmodtagere i den private sektor.

Figur 3.1 viser, at der i perioden 2017-22 er sket en betydelig vækst i den private fuldtidsbeskæftigelse i Horsens Kommune.

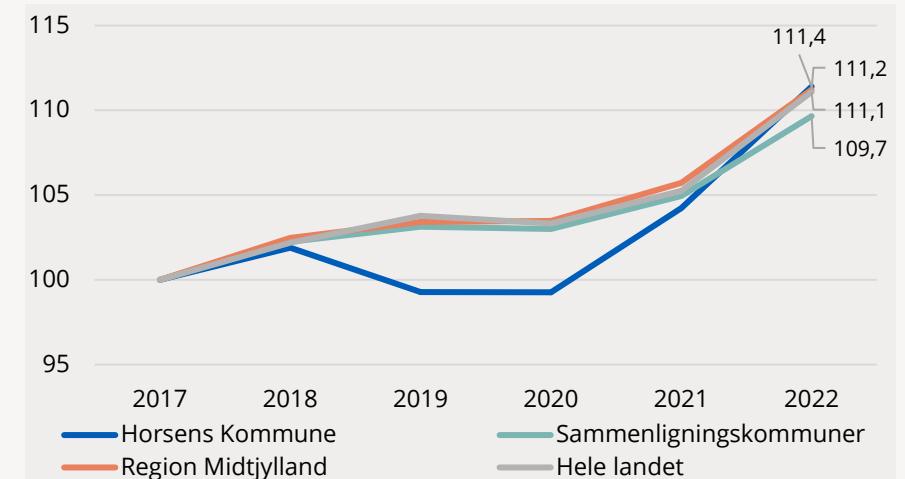
Samtidig viser figur 3.2., at væksten i Horsens har været koncentreret i de seneste år – fra 2020-22. Set over hele perioden har væksten i Horsens Kommune ligget på niveau med regionen som helhed og hele landet.

Figur 3.3 viser, at der også i 2023 har været en fremgang i den private beskæftigelse i Horsens Kommune.

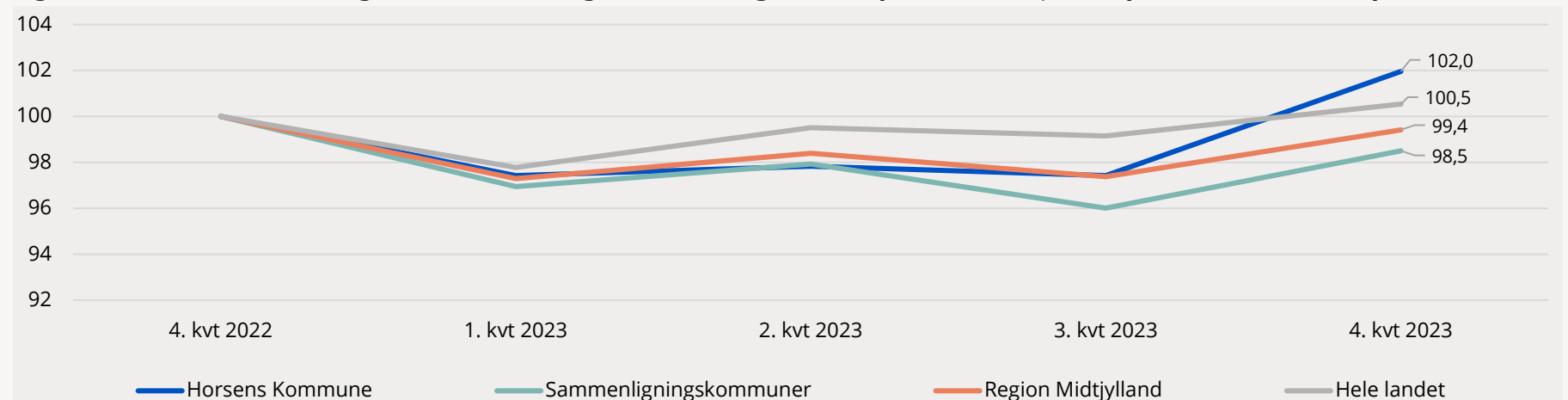
Figur 3.1. Udvikling i den private og samlede fuldtidsbeskæftigelse, 2017-22

Figur 3.2. Indekseret udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede i den private sektor (2017=100)

Figur 3.3. Indekseret udvikling i fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i den private sektor, 2023 (4. kvartal 2022=100)

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik (for figur 3.1. og 3.2.) og jobindsats.dk (for figur 3.3.). Sammenligningskommunerne omfatter: Herning, Holstebro, Randers, Silkeborg og Viborg Kommune. I figur 3.3. er beskæftigelsen i den private sektor opgjort ved den samlede beskæftigelse fratrasket beskæftigelsen i branchen offentlig administration, undervisning og sundhed.

Handel samt bygge & anlæg dominerer erhvervsstrukturen i Horsens Kommune

Tabellen neden for giver et overblik over beskæftigelsen og udviklingen heri i Horsens Kommune fordelt på brancher. Tabellen viser også de enkelte branchers erhvervmæssige specialisering i Horsens Kommune i 2022. Det fremgår, at engroshandel, bygge og anlæg samt detail er de største erhverv i Horsens Kommune, og at disse brancher også har haft meget stærk vækst, når der sammenlignes med resten af landet. Derudover har også transport oplevet en markant jobvækst (34 pct.) i perioden 2017-22. Den stærkeste specialisering i Horsens Kommune findes inden for fødevarerindustrien, der fylder 160 pct. mere end i en gennemsnitskommune.

Tabel 3.1. Antal private jobs, jobvækst 2017-22 samt erhvervmæssig specialisering, fordelt på brancher

Branche	Antal fuldtidsjobs		Jobvækst, 2017-22 (pct.)	Jobvækst i hele landet, 2017-22 (pct.)	Specialisering, 2022
	2017	2022			
Engroshandel	2.962	3.658	23%	7%	1,5
Bygge & anlæg	2.630	3.305	26%	19%	1,2
Detailhandel	2.629	3.147	20%	5%	1,0
Transport	1.756	2.345	34%	10%	1,4
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	2.011	2.027	1%	11%	2,6
Operationel service	2.419	1.783	-26%	13%	1,0
Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri	1.499	1.681	12%	8%	1,2
Rådgivning, forskning og udvikling	1.289	1.470	14%	19%	0,7
Tekstil-, træ-, papir- og møbelindustri	1.043	1.334	28%	7%	1,5
Hoteller og restauranter	803	892	11%	13%	0,7
Metalindustri	1.011	870	-14%	-3%	1,5
Landbrug, skovbrug og fiskeri	770	806	5%	2%	0,9
Sundhedsvæsen	525	606	15%	25%	0,8
Private velfærdsinstitutioner	424	598	41%	10%	0,9
Olieraffinaderier mv., kemisk industri, medicinalindustri, plast-, glas- og betonindustri	628	593	-6%	12%	0,6
Ejendomshandel og udlejning	586	580	-1%	5%	0,8
Tele, IT og information	552	558	1%	24%	0,4
Reklame og øvrig erhvervsservice	334	465	39%	10%	0,9
Undervisning	408	439	8%	8%	0,7
Andre serviceydelser mv.	420	384	-9%	6%	0,5
Kultur og fritid	261	352	35%	17%	0,7
Finansiering og forsikring	347	341	-2%	9%	0,3
Råstof, energi og forsyning mv.	296	287	-3%	22%	0,9
Forlag, tv og radio	93	106	14%	15%	0,2
Alle brancher	25.696	28.625	11%	11%	1,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik. Note: En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at branchens andel af kommunens private beskæftigelse er større end i resten af landet. Hvis specialiseringsgraden er under 1, fylder branchen mindre i kommunen end i resten af landet eller en gennemsnitskommune. Tal markeret med rød angiver, at væksten har været negativ.

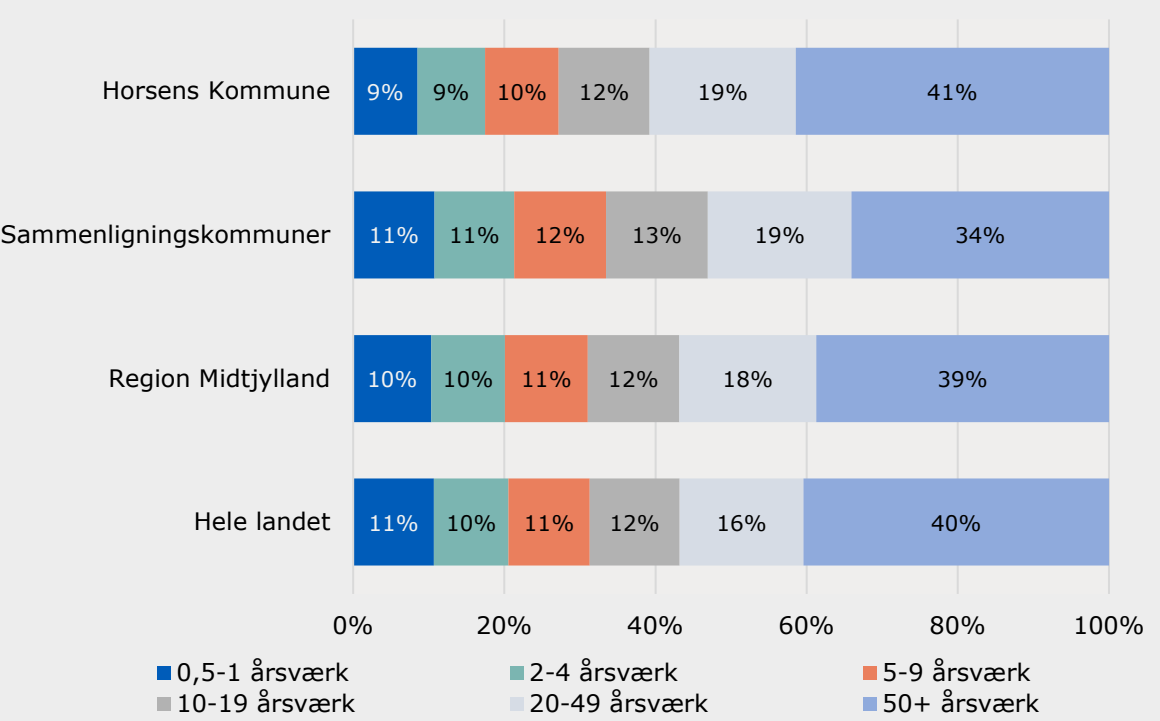
60 pct. af de private jobs findes i virksomheder med mindst 20 ansatte

Figuren og tabellen neden for giver et billede af virksomhedsstrukturen i Horsens Kommune. Figur 3.4 viser, hvor meget forskellige størrelsesgrupper udgjorde af den private beskæftigelse i 2022, mens tabel 3.2 viser, hvad jobvæksten har været i hver størrelsesgruppe i perioden 2017-22.

Figuren viser, at større virksomheder (mindst 50 ansatte) udgør en større andel af beskæftigelsen i Horsens Kommune end i sammenligningskommunerne, mens det modsatte er tilfældet for mikrovirksomheder. Omvendt svarer fordelingen stort set til gennemsnittet for hele regionen.

Tabel 3.2 viser, at jobvæksten i de mindre virksomheder (under 20 ansatte) er højere i Horsens Kommune end sammenligningskommunerne og regionen som helhed. For de større virksomheder med mindst 50 ansatte er jobvæksten omvendt lavere i Horsens Kommune.

Figur 3.4. Privat fuldtidsbeskæftigelse fordelt på virksomhedsstørrelse, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort på arbejdssteder.

Tabel 3.2. Procentvis udvikling i antal jobs opdelt på virksomhedsstørrelser, 2017-22

Størrelse	Horsens Kommune	Sammenligningskommuner	Region Midtjylland	Hele landet
0,5-1 årsværk	7,1%	3,2%	4,1%	5,0%
2-4 årsværk	1,7%	-6,6%	-4,4%	-1,5%
5-9 årsværk	7,7%	5,4%	5,9%	6,6%
10-19 årsværk	12%	9,4%	10,5%	10,7%
20-49 årsværk	14,9%	12,1%	17,4%	14,4%
50+ årsværk	13,8%	19,5%	17,1%	16,6%
Alle virksomheder	11,4%	9,7%	11,2%	11,1%

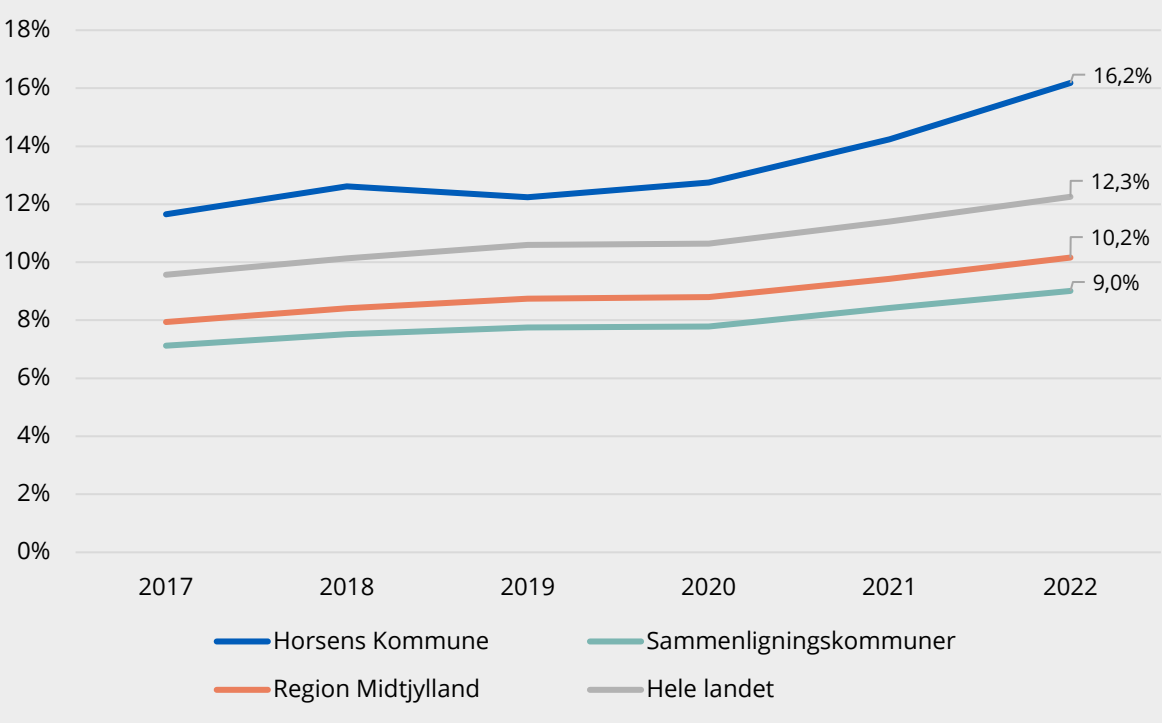
Note: Udvikling i antal jobs er opgjort på baggrund af gruppernes (fx virksomheder med 2-4 årsværk) samlede beskæftigelse i hhv. 2017 og 2022.

Markant flere udenlandske medarbejdere siden 2020

Jobskabelsen i den private sektor hænger sammen med virksomhedernes adgang til kvalificeret arbejdskraft. I den forbindelse er mulighederne for at rekruttere arbejdskraft fra udlandet vigtig for mange virksomheder. Figur 3.5 viser udviklingen i andelen af udenlandske medarbejdere i den private sektor i Horsens Kommune, sammenligningskommunerne, regionen og hele landet i perioden 2017-22. Det fremgår, at andelen af udenlandske medarbejdere i den private sektor er høj i Horsens Kommune. Derudover er andelen af udenlandske medarbejdere vokset markant siden 2020.

Udover adgang til udenlandsk arbejdskraft bidrager en løbende opkvalificering af arbejdsstyrken i form af voksen- og efteruddannelse også til sikre, at virksomhederne har adgang til kvalificeret arbejdskraft. Tabel 3.3 viser hvor stor en andel af arbejdsstyrken, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse (VEU) i to forskellige perioder. I 2017-19 lå deltagelsesgraden i VEU i Horsens Kommune på 12,9 pct., hvilket var lidt under sammenligningskommunerne. Deltagelsesgraden faldt herefter markant i 2020-22. Faldet har været noget større i Horsens Kommune og sammenligningskommunerne end i regionen og hele landet.

Figur 3.5. Andel udenlandske medarbejdere i den private sektor, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Tabel 3.3. Deltagelse i voksen- og efteruddannelse, 2017-22

	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2017-19	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2020-22
Horsens Kommune	12,9%	8,7%
Sammenligningskommuner	13,6%	9,2%
Region Midtjylland	12,4%	8,6%
Hele landet	11,9%	8,8%

Note: Tabellen omfatter alle personer i aldersgruppen 25-74 år.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

4

Iværksætterier og virksomhedsbestand

Dette afsnit fokuserer på tilgang og frafald af virksomheder i Horsens Kommune. Først vises udviklingen i iværksætteriet i kommunen efterfulgt af tal for overlevelsesraten blandt nye virksomheder samt for konkurser.

Derefter vises tilflytningen og fraflytningen af etablerede virksomheder siden 2018.

Endelig sammenligner afsnittet antallet af virksomheder pr. 1.000 indbyggere med andre midtjyske kommuner.

Meget høj etableringsrate i Horsens Kommune

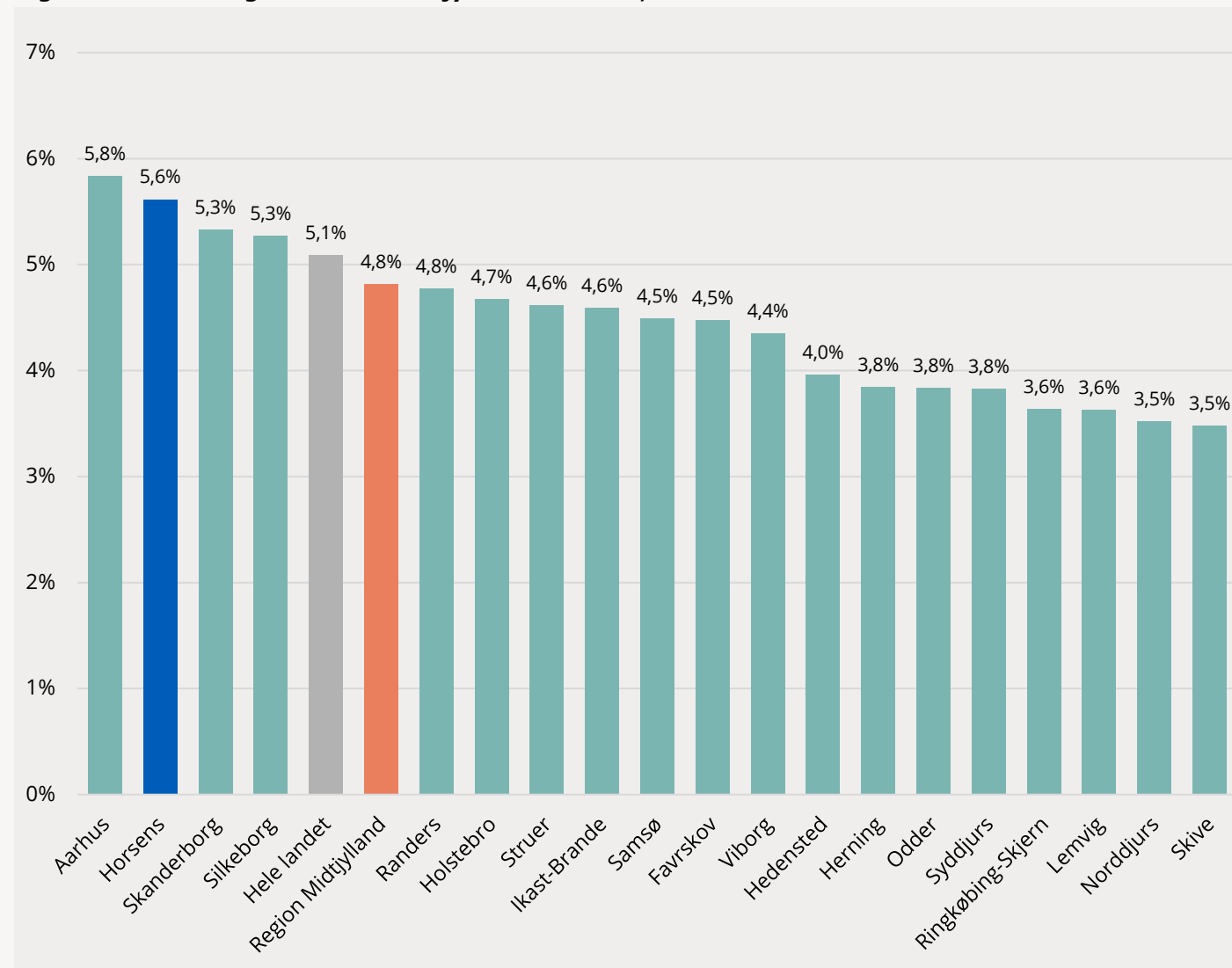
Iværksættere spiller en vigtig rolle for fornyelse, dynamik, innovation og jobskabelse i erhvervslivet.

Figuren til højre viser etableringsraten (andelen af den samlede virksomhedsbestand, der er etableret i 2022) i de midtjyske kommuner sammenholdt med lands- og regionsgennemsnittet.

Som det fremgår, lå etableringsraten i Horsens Kommune i 2022 markant over regions- og landsgennemsnittet.

Figuren viser også, at Aarhus Kommune havde den højeste etableringsrate på ca. 5,8 pct., mens Skive Kommune og Norddjurs Kommune havde de laveste etableringsrater på ca. 3,5 pct.

Figur 4.1. Etableringsrater i de midtjyske kommuner, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Etableringsraten er opgjort som antal virksomheder etableret i året sat i forhold til den samlede virksomhedsbestand.

Sidste år ændrede Danmarks Statistik metoden bag opgørelsen af aktive virksomheder i Danmark. Ændringen betyder, at antallet af aktive virksomheder – både etablerede og iværksættervirksomheder – er højere i 2022 end tidligere år.

Ændringen har medført, at der især er kommet flere virksomheder inden for brancherne finansiering og forsikring samt ejendomshandel og udlejning.

Da ændringen især har medført en stigning i det samlede antal virksomheder, betyder det, at etableringsraten, som vist på næste side, er lavere i 2022 sammenlignet med tidligere år – selvom antallet af iværksættervirksomheder i de fleste kommuner er højere i 2022 sammenlignet med 2021.

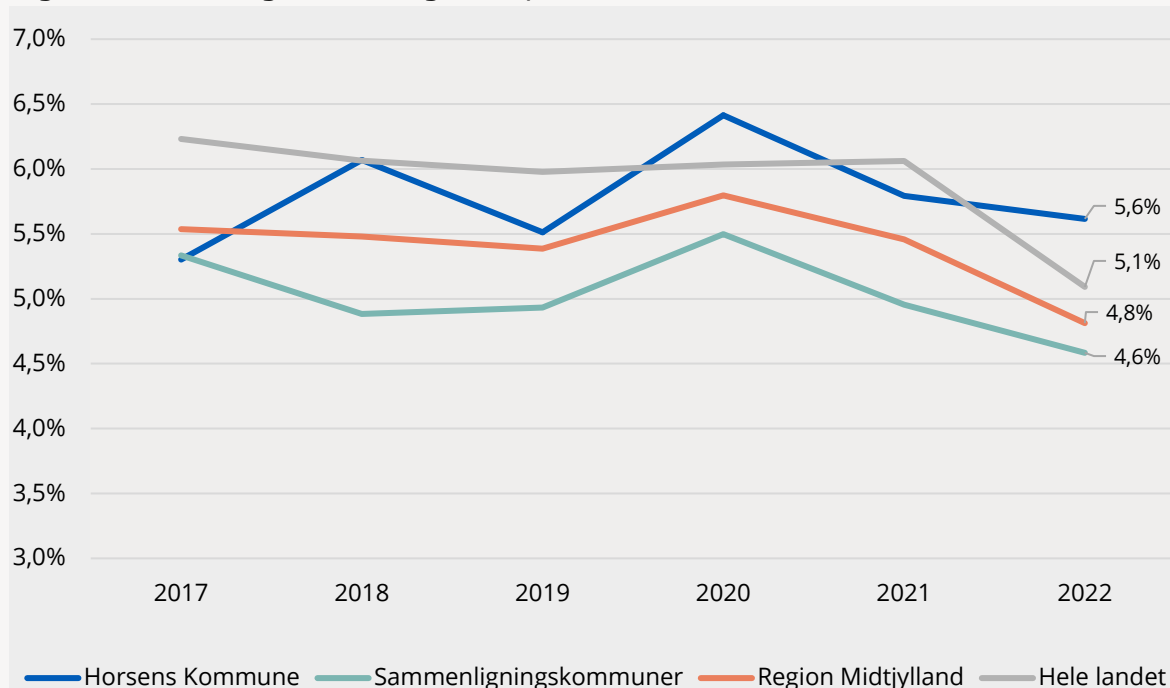
Højere etableringsrate end i sammenligningskommunerne

Figur 4.2 viser udviklingen i etableringsraten i perioden 2017-22 for Horsens Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

Det fremgår, at etableringsraten i Horsens Kommune i 2022 lå markant over niveauet i sammenligningskommunerne og resten af regionen – og samtidig over landsgennemsnittet.

Siden 2018 har omfanget af nyetableringer ligget relativt højt, når der sammenlignes med Region Midtjylland som helhed.

Figur 4.2. Udvikling i etableringsraten, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Etableringsraten er opgjort som antal virksomheder etableret i året sat i forhold til den samlede virksomhedsbestand. Sammenligningskommunerne omfatter: Herning, Holstebro, Randers, Silkeborg og Viborg Kommune.

Mange iværksættere inden for finansiering, forsikring og ejendomme

For den enkelte kommune kan det endvidere være interessant at se nærmere på inden for hvilke brancher, at der etableres nye virksomheder. Tabel 4.1 viser således iværksættervirksomhedernes fordeling på brancheområder i perioden 2021-22 og sammenligner med det øvrige land og regionen som helhed.

Af tabellen fremgår, at der i Horsens Kommune bliver etableret flest virksomheder inden for finansiering, forsikring og ejendomme – efterfulgt af bygge og anlæg samt vidensservice. Fordelingen af iværksættervirksomheder i Horsens Kommune adskiller sig dog kun i mindre grad fra fordelingen i regionen som helhed.

Den relativ store andel af iværksættervirksomheder inden for finansiering, forsikring og ejendomme er udtryk for, at der i 2022 er kommet markant flere iværksættervirksomheder inden for netop denne branche som følge af Danmarks Statistiks metodeændring af aktive virksomheder.

Tabel 4.1. Fordeling af iværksættere efter brancher, gennemsnit for 2021-22

Branche	Horsens Kommune	Sammenligningskommuner	Region Midtjylland	Hele landet
Finansiering, forsikring og ejendomme	26%	23%	24%	21%
Bygge og anlæg	15%	16%	13%	13%
Vidensservice	12%	11%	12%	14%
Private velfærdsinstitutioner og kultur	8%	8%	8%	9%
Landbrug, skovbrug, fiskeri, råstof, forsyning og andre serviceydelser	7%	9%	7%	6%
Information og kommunikation	6%	4%	6%	8%
Operationel service	6%	7%	7%	8%
Detailhandel	6%	7%	7%	6%
Hoteller og restauranter	5%	5%	5%	5%
Industri	3%	4%	3%	3%
Transport	3%	3%	3%	5%
Engroshandel	3%	2%	2%	2%
I alt	100%	100%	100%	100%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

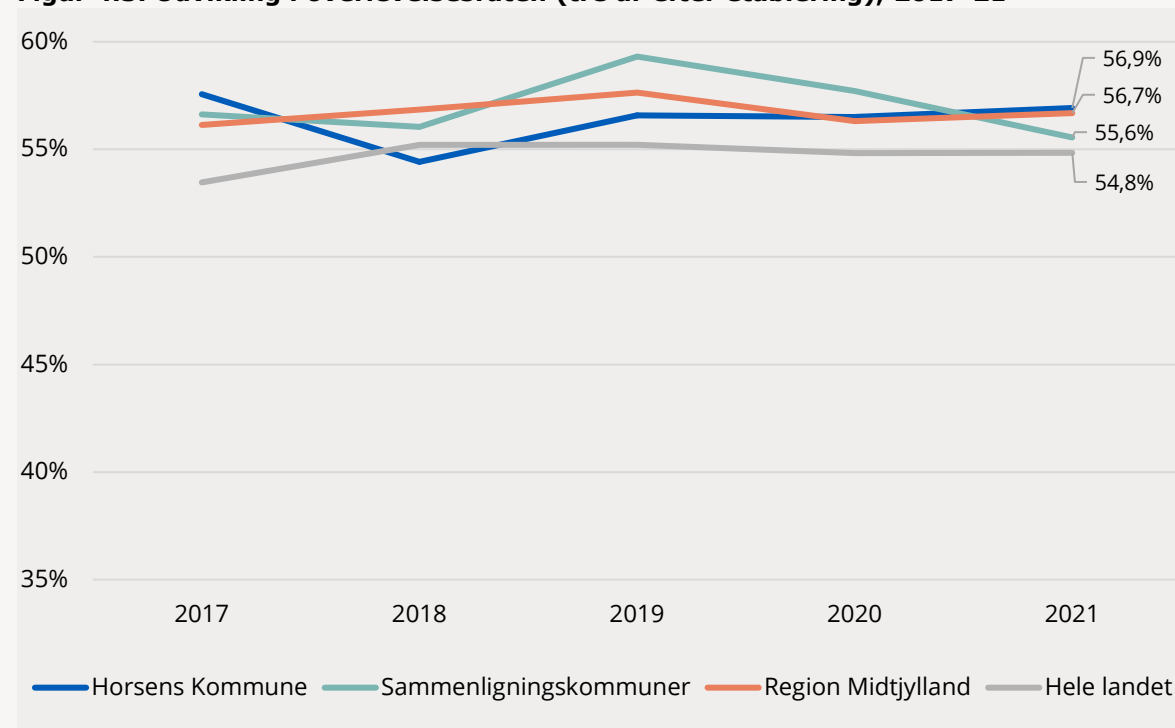
Note: Iværksættervirksomheder med uoplyst branche er ikke medtaget. Andelene summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

Lille fald i overlevelsesraterne i Horsens Kommune

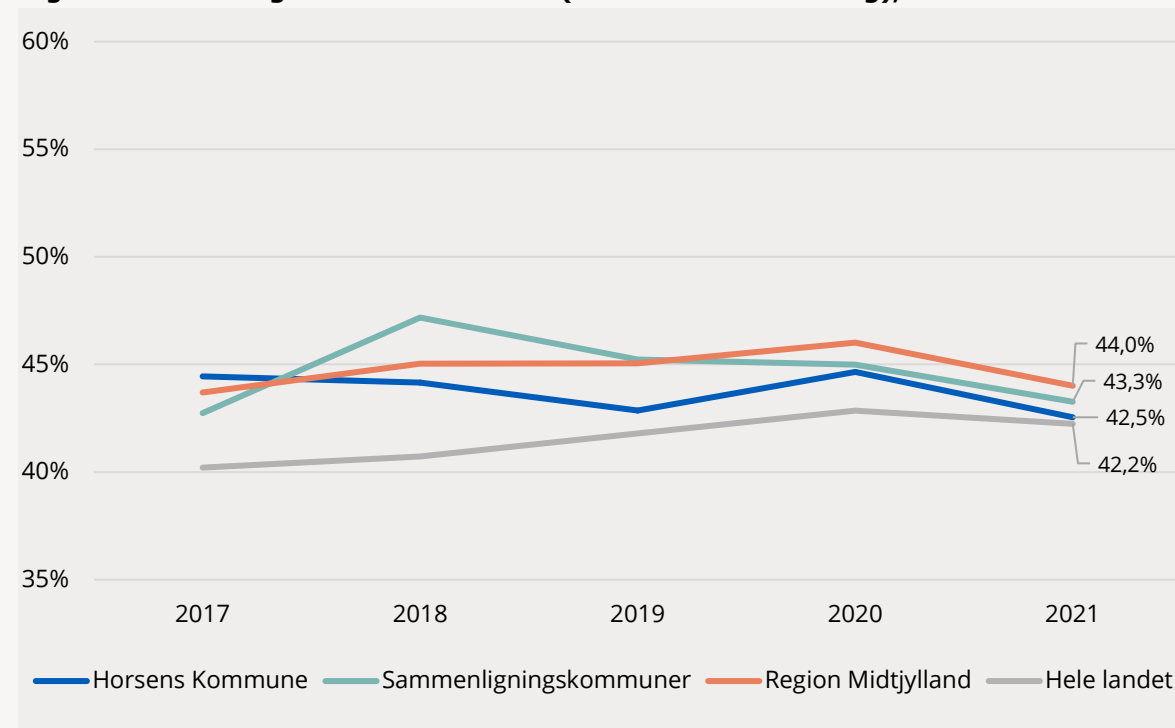
En vigtig indikator for iværksættervilkårene i en kommune er overlevelsesraten. Det vil sige andelen af nye virksomheder, der formår at fastholde en væsentlig økonomisk aktivitet efter, at de er etableret. Figurerne neden for viser overlevelsesraterne henholdsvis tre år og fem år efter etablering for iværksættere i Horsens Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

Overlevelsesraten svinger typisk en del fra år til år i de enkelte kommuner. Set over hele perioden fra 2017-21 er både den tre- og femårige overlevelsesrate faldet en smule i Horsens Kommune. De seneste år har tendensen i Horsens Kommune dog gået i retning af, at lidt flere iværksættervirksomheder overlever de første tre år. Generelt ligger overlevelsesraterne i Horsens Kommune tæt på regions gennemsnittet.

Figur 4.3. Udvikling i overlevelsesraten (tre år efter etablering), 2017-21

Figur 4.4. Udvikling i overlevelsesraten (fem år efter etablering), 2017-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Danmarks Statistik har i 2022 justeret opgørelsen af overlevede virksomheder. Derfor kan overlevelsesraterne i denne rapport ikke sammenlignes med overlevelsesraterne i sidste års rapport.

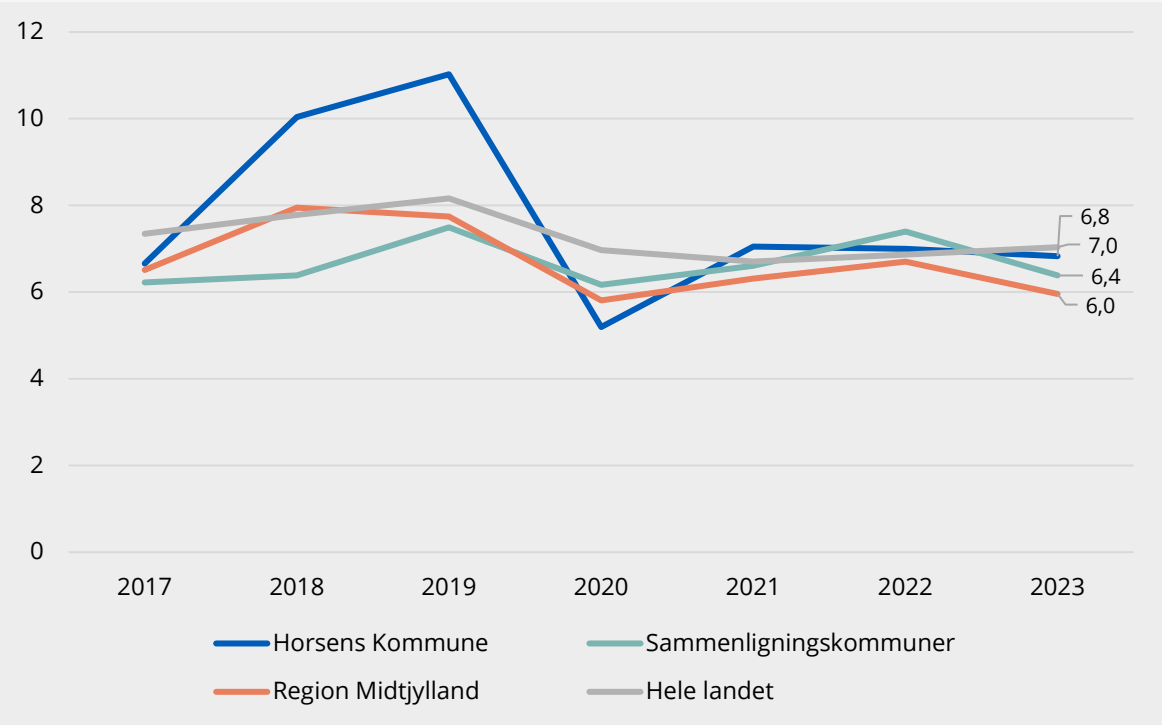
Antallet af konkurser på niveau med resten af landet

En anden indikator for afvikling og frafald af virksomheder er omfanget af konkurser. Figur 4.5 viser udviklingen i omfanget af konkurser – opgjort som antal konkurser pr. 1.000 virksomheder. Tabel 4.2 viser, hvordan konkurserne i kommunen fordeler sig på hovedsektorer.

Det fremgår af figuren, at antallet af konkurser i Horsens Kommune var relativt højt i den første del af perioden frem til 2019. Men i 2020 faldt antallet af konkurser i kommunen, og konkursraten har efterfølgende ligget på niveau med regionen og hele landet.

Tabel 4.2 viser, at der i 2017 og 2023 var flest konkurser inden for servicesektoren i Horsens Kommune. I 2020 var handel den sektor med flest konkurser i Horsens Kommune.

Figur 4.5. Udvikling i antal konkurser pr. 1.000 virksomheder, 2017-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Konkursen er opgjort for virksomheder med beskæftigelse og/eller en omsætning på mindst en mio. kr. (aktive virksomheder). Antallet af virksomheder for 2023 er estimeret på baggrund af udviklingen i virksomhedsbestanden i perioden 2017-22.

Tabel 4.2. Fordeling af konkurser i Horsens Kommune på sektorer, 2017-23

Sektor	2017	2020	2023
Service	32%	30%	36%
Bygge og anlæg	25%	9%	27%
Handel	21%	43%	34%
Transport	14%	13%	0%
Industri	7%	4%	2%
Primære erhverv	0%	0%	0%
I alt	100%	100%	100%

Note: Andelen summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

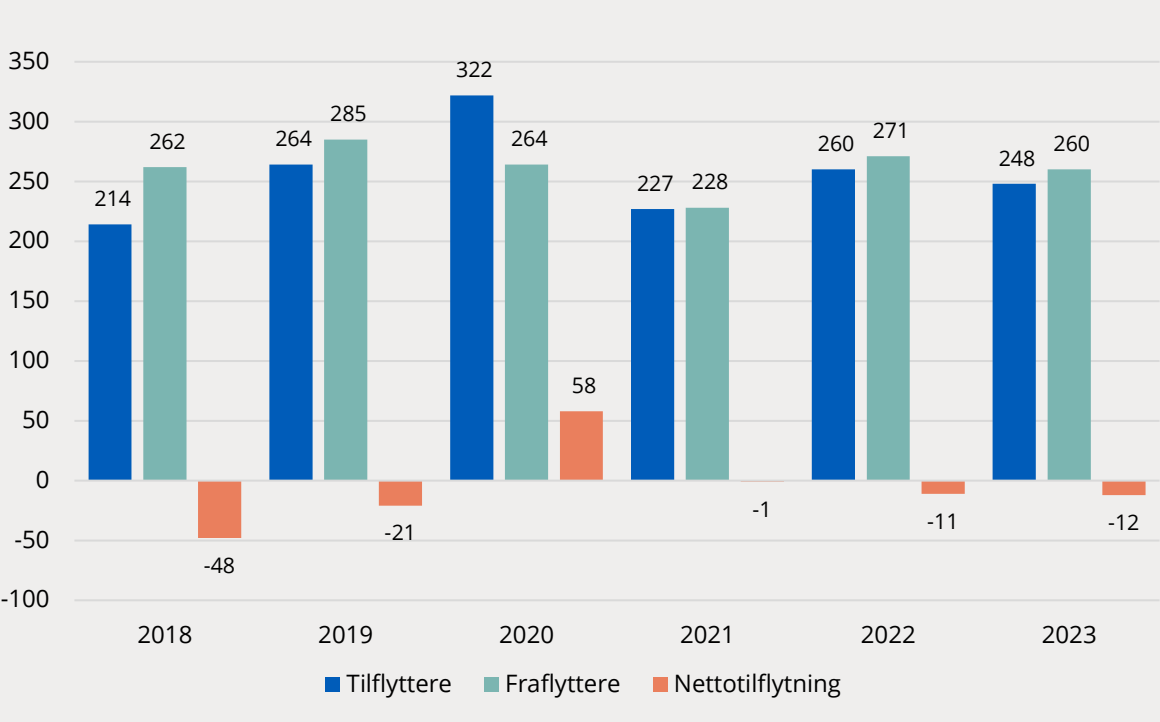
Lidt flere fraflyttere end tilflyttere i Horsens Kommune

Et andet pejlemærke for erhvervsvilkårene i en kommune er forholdet mellem til- og fraflytninger af virksomheder. Figur 4.6 viser udviklingen i både til- og fraflytninger samt nettotilflytningen til Horsens Kommune i perioden 2018-23. Samtidig viser figur 4.7, hvordan til- og fraflytningerne var fordelt på hovedsektorer i 2023.

Perioden er kendetegnet ved, at der i de fleste år er lidt flere virksomheder, der er flyttet fra end til Horsens Kommune. Set over hele perioden er 1.535 virksomheder flyttet til Horsens Kommune, mens 1.570 virksomheder er flyttet fra kommunen. I 2023 havde Horsens Kommune 248 tilflyttende virksomheder og 260 fraflyttere, hvilket betød en nettofraflytning på 12 virksomheder.

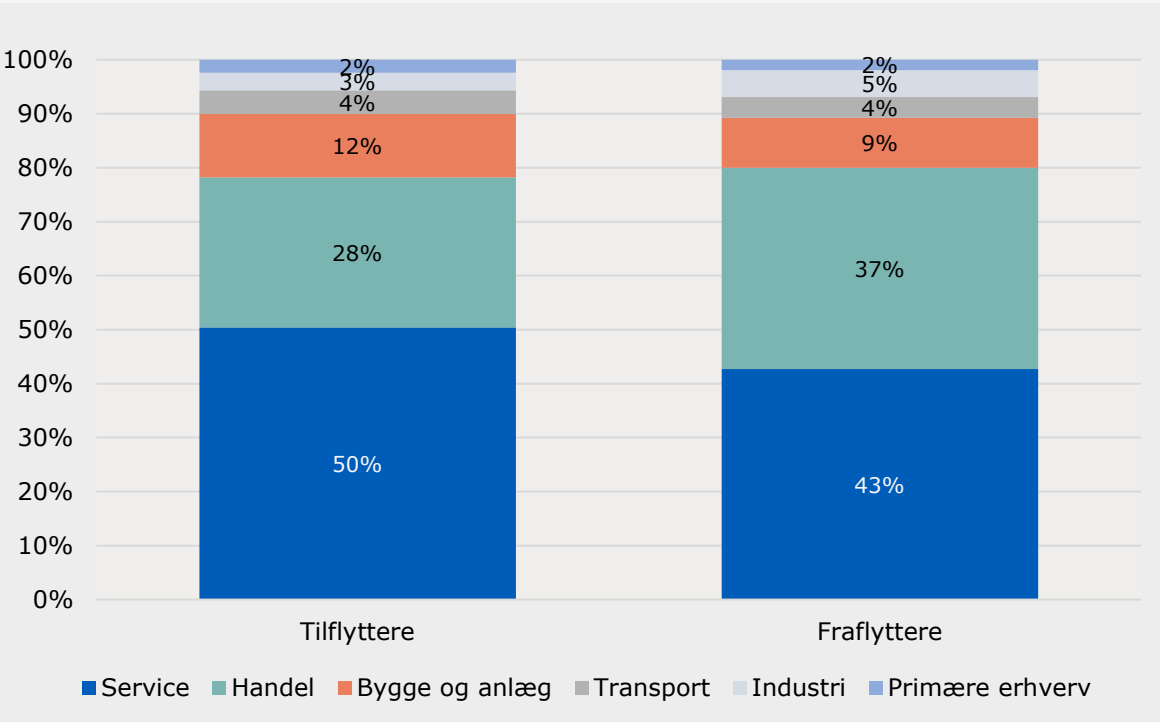
Figuren til højre viser, at ca. halvdelen af de tilflyttende virksomheder i 2023 var servicevirksomheder. Blandt fraflytterne var servicevirksomheder også den største gruppe, dog tæt forfulgt handelsvirksomheder.

Figur 4.6. Til- og fraflytning af virksomheder i Horsens Kommune, 2018-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR).
Note: Antallet af virksomheder omfatter udvalgte selskabsformer (enkeltmandsvirksomhed, PMV, I/S, A/S, ApS, mv.) og ikke fonde, foreninger, offentlige virksomheder, mv. Omfatter ikke holdingselskaber eller filialer. Denne afgrænsning adskiller sig fra forrige side.

Figur 4.7. Fordeling af til- og fraflytninger på sektorer i Horsens Kommune, 2023

Note: Andelen summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

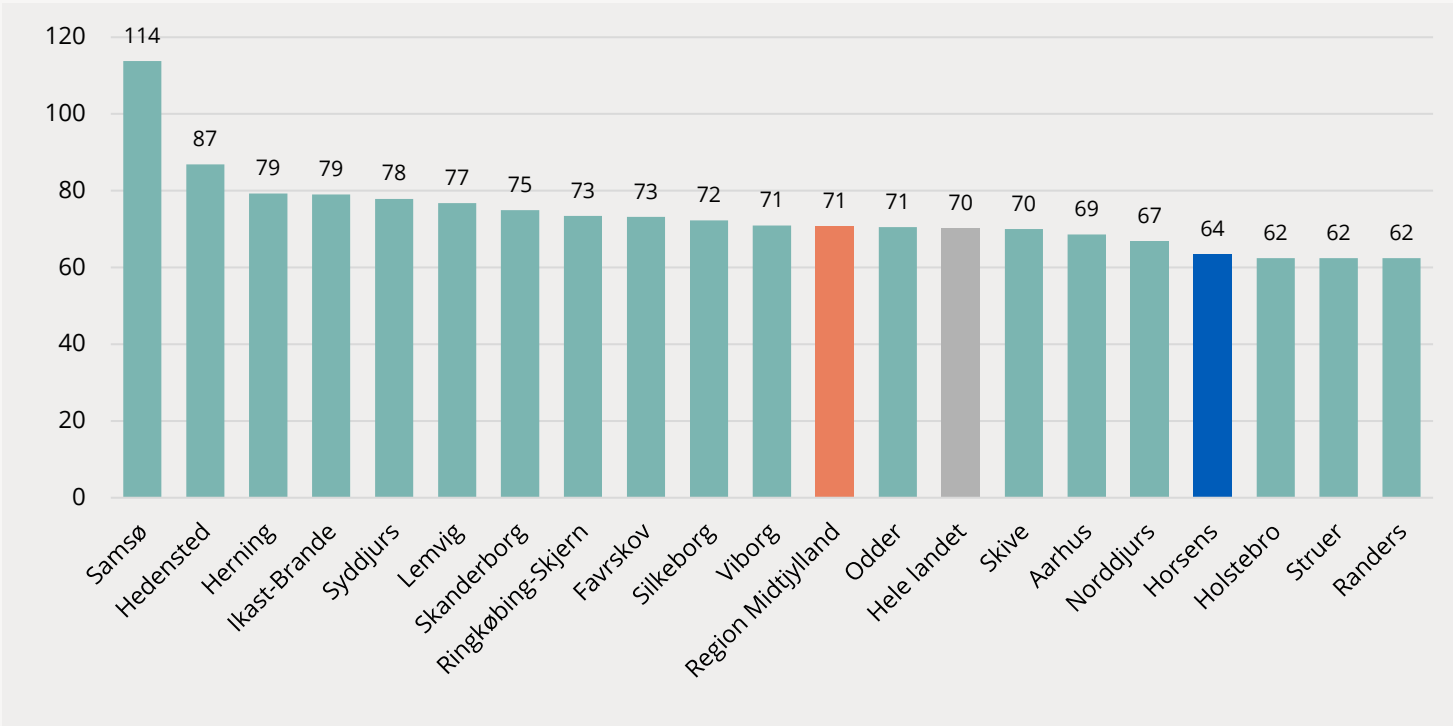
Relativt få virksomheder i Horsens Kommune i forhold til indbyggertallet

En sammenfattende indikator for en kommunes erhvervsvenlighed er antallet af private virksomheder holdt op mod kommunens størrelse. Den er således et samlet udtryk for iværksætteri, overlevelse af nye virksomheder, konkurser samt til- og fraflytninger over årene. Figur 4.8 viser antallet af virksomheder sat i forhold til indbyggertallet. Herudover viser figur 4.9 Horsens-virksomhedernes fordeling på hovedsektorer holdt op mod regionen som helhed.

Figur 4.8 viser, at der i 2022 var 64 reelle virksomheder per 1.000 indbyggere i Horsens Kommune, hvilket placerer kommunen under regions- og landsgennemsnittet. Samtidig viser figuren, at Samsø Kommune skiller sig ud som den kommune med flest virksomheder i forhold til indbyggertal.

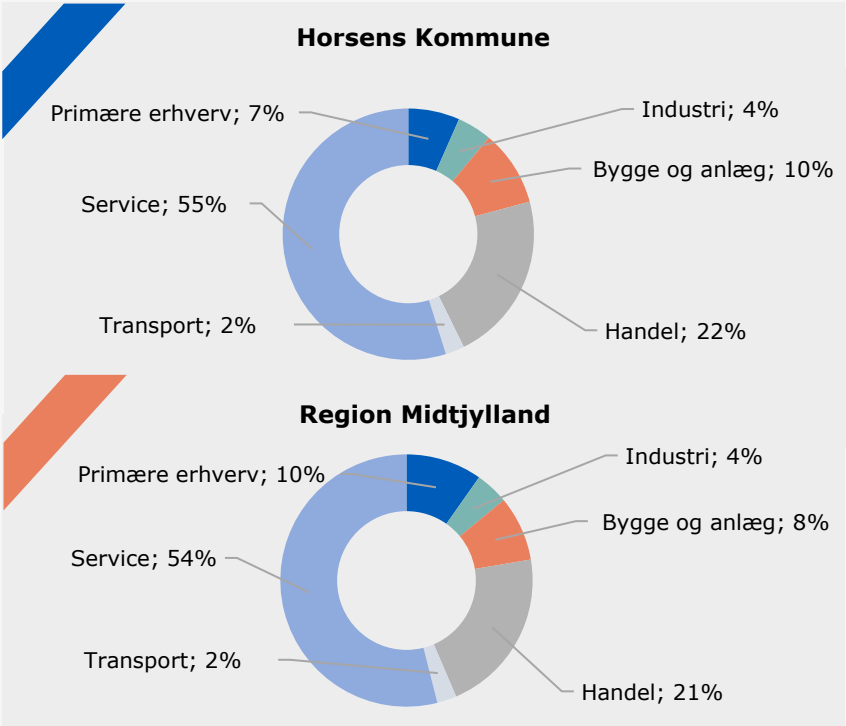
Når det kommer til, hvordan de reelle virksomheder fordeler sig på hovedsektorer, er der kun mindre forskelle mellem Horsens Kommune og regionen som helhed. Service og handel er de to største sektorer. Tilsammen udgør de to sektorer ca. tre fjerdele af virksomhedsbestanden i Horsens Kommune og regionen som hele.

Figur 4.8. Antal reelle virksomheder pr. 1.000 indbyggere i de midtjyske kommuner, 2022

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Reelle virksomheder er afgrænset til virksomheder i den private sektor, der i det pågældende år har en økonomisk aktivitet, som svarer til mindst et halvt årsværk i den pågældende branche.

Figur 4.9. Fordeling af reelle virksomheder på sektorer, 2022

Note: Andelene summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

DMU 50

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

5

Vækstvirksomheder og eksport

Dette afsnit går i dybden med, hvordan kommunens virksomheder formår at skabe vækst og eksport.

Først belyses udviklingen i andelen af vækstvirksomheder og vækstvirksomhedernes fordeling på sektorer.

Derefter kigger afsnittet nærmere på, hvor mange virksomheder der har eksport, og hvordan den samlede eksportværdi har udviklet sig.

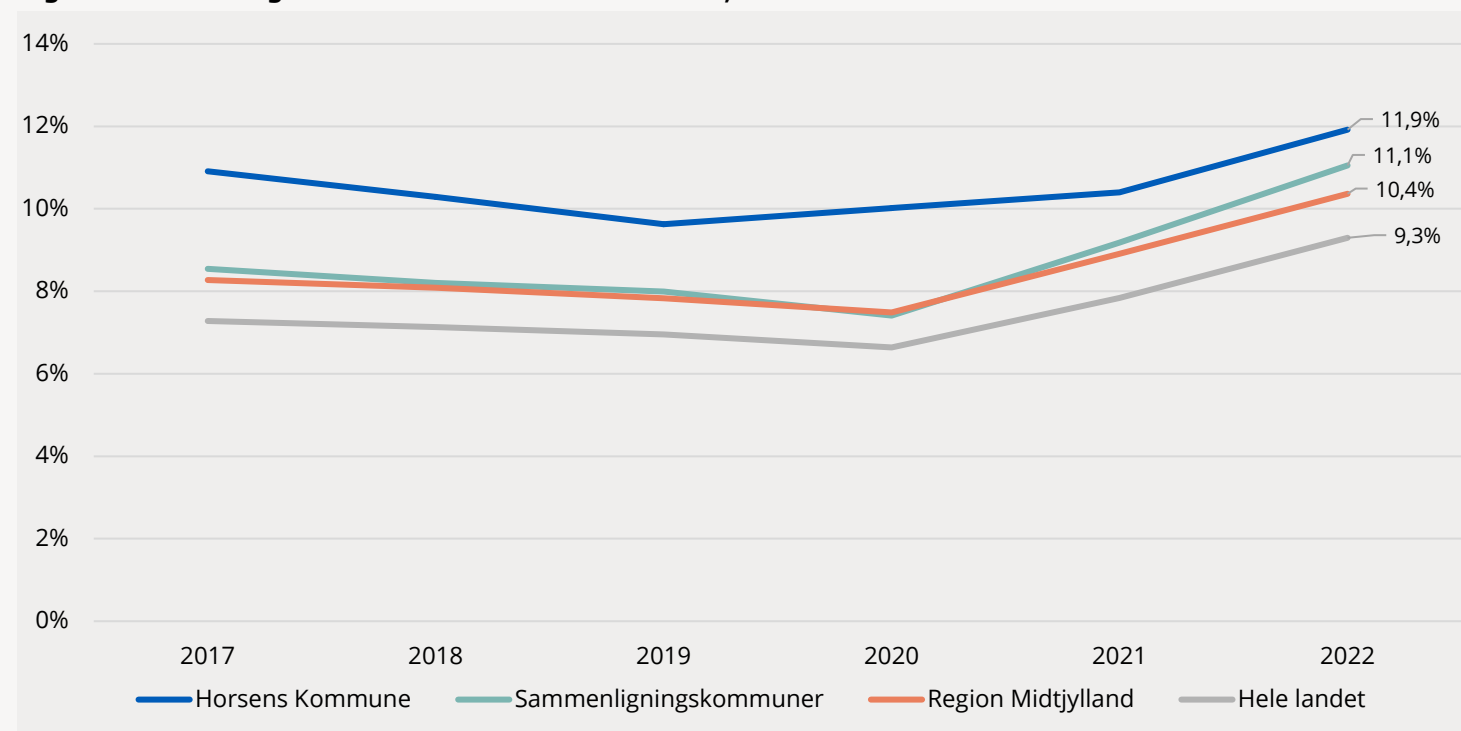
Horsens Kommune skiller sig ud som en kommune med mange vækstvirksomheder

Figur 5.1 viser udviklingen i andelen af vækstvirksomheder fra 2017-22 for Horsens Kommune, sammenligningskommunerne, regionen som helhed og hele landet. Endvidere viser figur 5.2 vækstvirksomhedernes fordeling på hovedsektorer. Opgørelsen fokuserer kun på virksomheder inden for erhverv, der konkurrerer internationalt (typisk i form af erhverv med eksport eller erhverv med mange underleverancer til eksportvirksomheder).

Det fremgår, at Horsens Kommune over hele perioden har haft en høj andel vækstvirksomheder. Forskellen til sammenligningskommunerne og resten af regionen er dog indsnævret lidt de seneste år. Der kan dog også i Horsens konstateres en vækst i andelen af vækstvirksomheder i 2022.

Figuren til højre viser, at Horsens Kommune har en lidt højere andel vækstvirksomheder inden for bygge og anlæg samt handel end regionen som helhed. Det omvendte gør sig gældende for service og de primære erhverv.

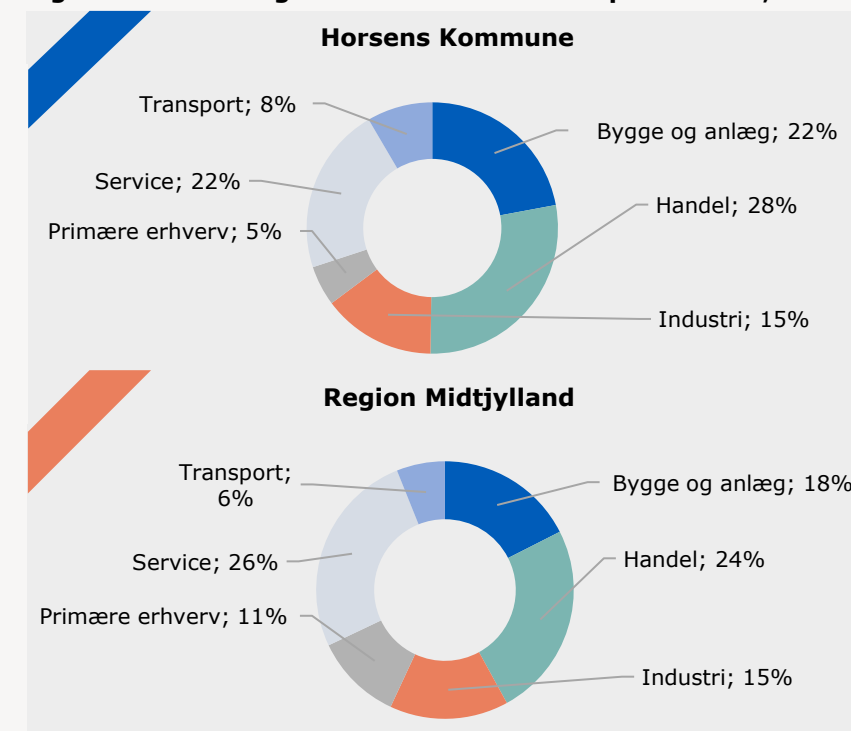
Figur 5.1. Udvikling i andelen af vækstvirksomheder, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Vækstvirksomheder har haft en årlig omsætningsvækst på mindst 10 pct. de seneste tre år og en absolut vækst på mindst 3 mio. kr. i samme periode. Vækstvirksomheder er opgjort inden for internationalt konkurrerende erhverv. Sammenligningskommunerne omfatter: Herning, Holstebro, Randers, Silkeborg og Viborg Kommune.

Figur 5.2. Fordeling af vækstvirksomheder på sektorer, 2022

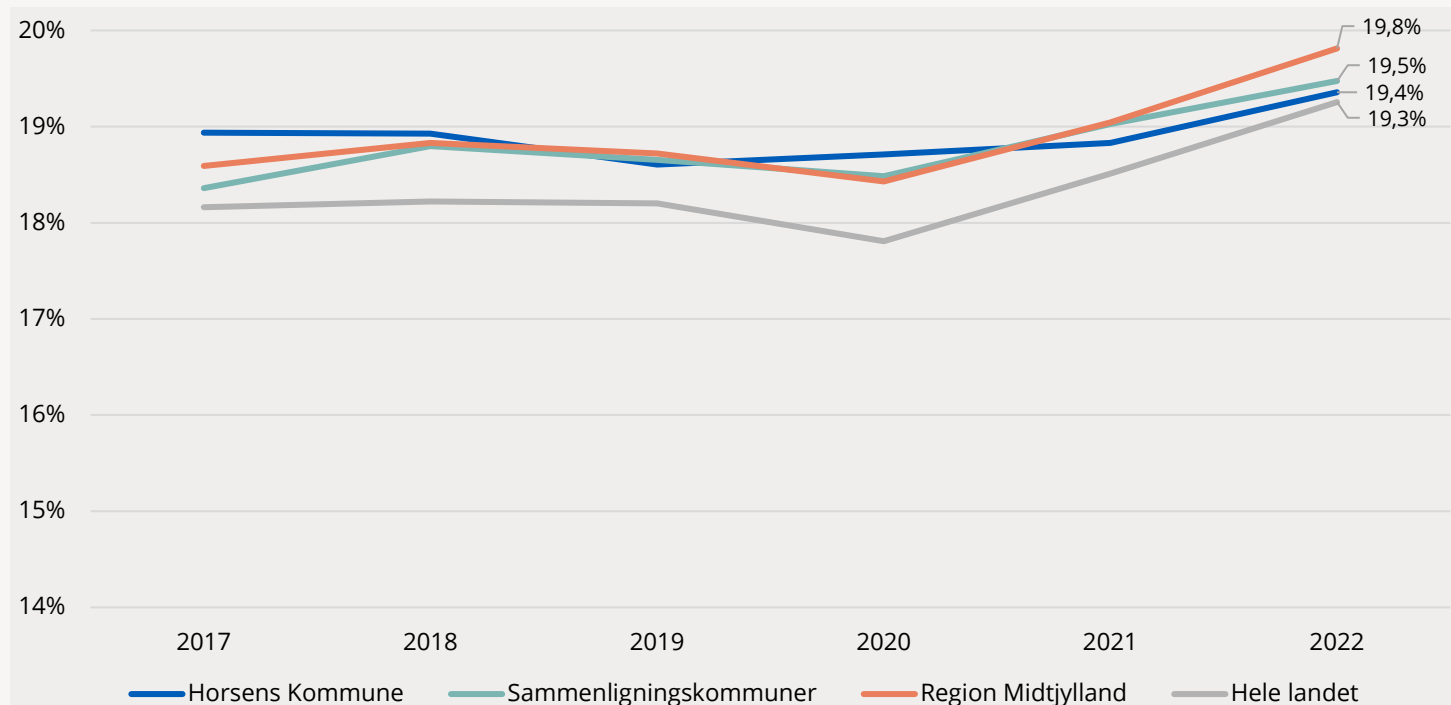
Andelen af eksportvirksomheder udvikler sig mere i andre kommuner

Eksportvirksomheder er en væsentlig drivkraft for vækst og jobskabelse, og de bidrager i høj grad til både den lokale og regionale værdiskabelse. Figur 5.3 viser udviklingen i andelen af virksomheder med eksport fra 2017-22, mens figur 5.4 viser eksportvirksomhedernes fordeling på hovedsektorer i Horsens Kommune og Region Midtjylland under ét.

Den første figur viser, at andelen af eksportvirksomheder har været relativt konstant i Horsens Kommune gennem hele perioden. Siden 2020 har sammenligningskommunerne og regionen som helhed omvendt oplevet en mindre vækst på området, hvilket betyder, at andelen af eksportvirksomheder i Horsens Kommune i dag ligger lidt under regionsgennemsnittet.

En relativt stor andel – 44 pct. – af eksportvirksomhederne ligger inden for handelssektoren i Horsens Kommune, jf. figuren til højre. Omvendt fylder de primære erhverv og servicesektoren noget mere blandt eksportvirksomhederne i Region Midtjylland sammenlignet med Horsens Kommune.

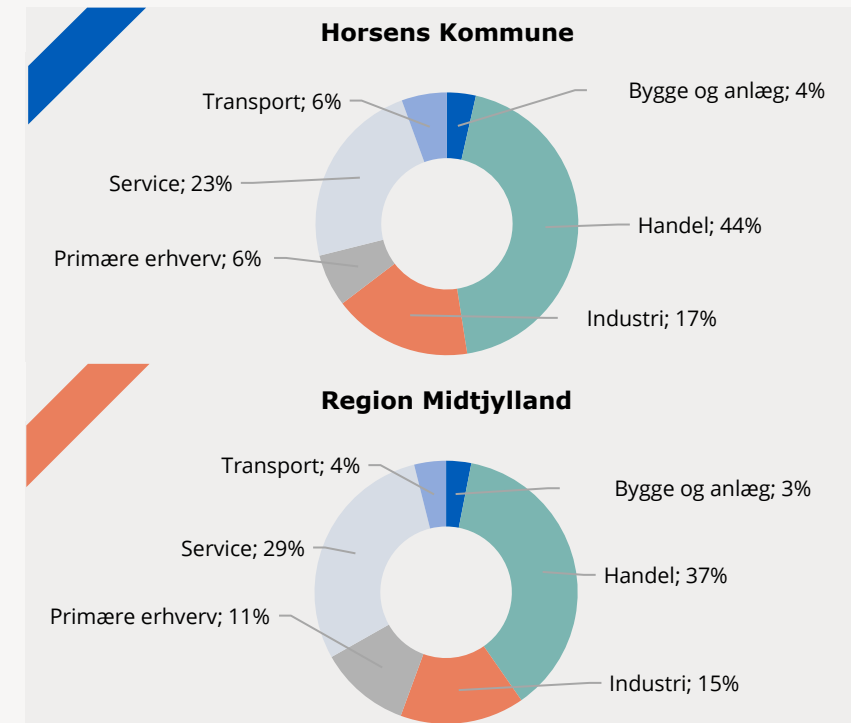
Figur 5.3. Udviklingen i andelen af eksportvirksomheder, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Eksportvirksomheder er opgjort på arbejdssteder. Da virksomhedernes eksport blandt andet indeholder momsfrataget salg af varer og tjenester, er virksomheder inden for branchen energiforsyning udeladt. Baggrunden herfor er, at energibranchens salg typisk er momsfrataget, selvom det foregår i Danmark. Derfor har vi fra i år valgt at udelade branchen fra opgørelsen for at få en mere retvisende opgørelse af eksportværdien.

Figur 5.4. Fordeling af eksportvirksomheder på sektorer, 2022

Note: Andelen summerer ikke altid til præcis 100% på grund af afrunding.

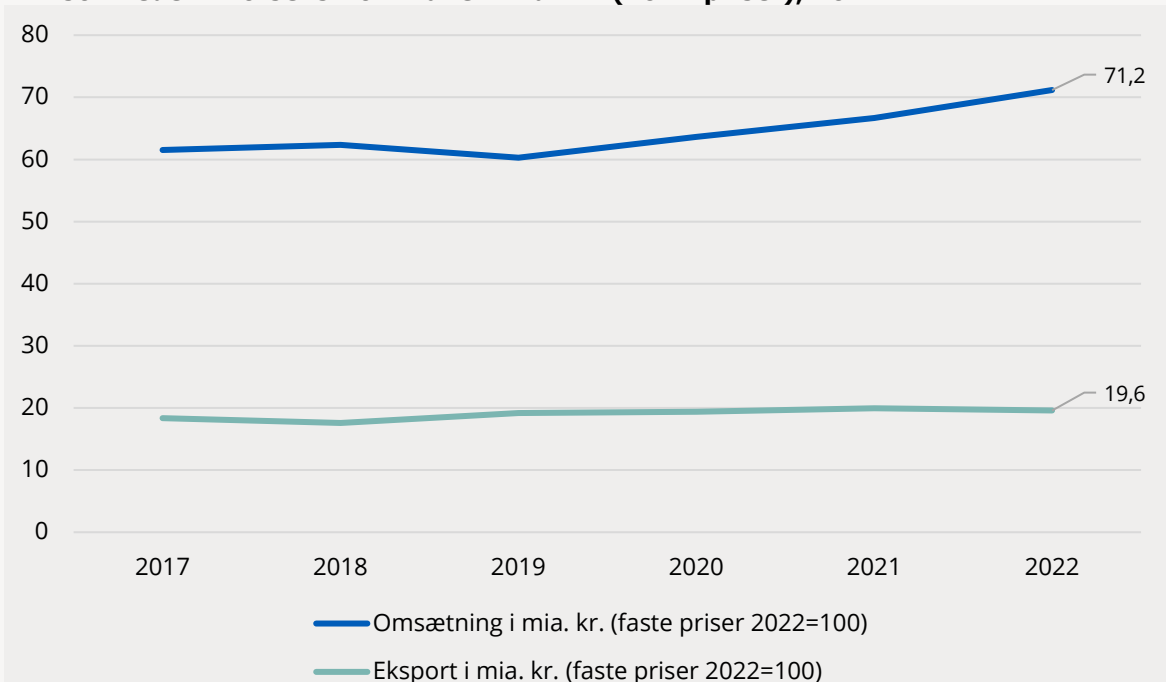
Lav eksportandel blandt virksomhederne i Horsens Kommune

Mens analysen på forrige side gav et billede af hvor mange virksomheder der eksporterer, giver figurene neden for et overblik over udviklingen i den samlede eksportværdi blandt virksomheder, der afsætter uden for landets grænser. Samtidig viser figur 5.5 også udviklingen i den samlede omsætning blandt virksomheder med eksport. Figur 5.6 sammenligner eksportens andel af omsætningen med andre kommuner, regionen som helhed og hele landet.

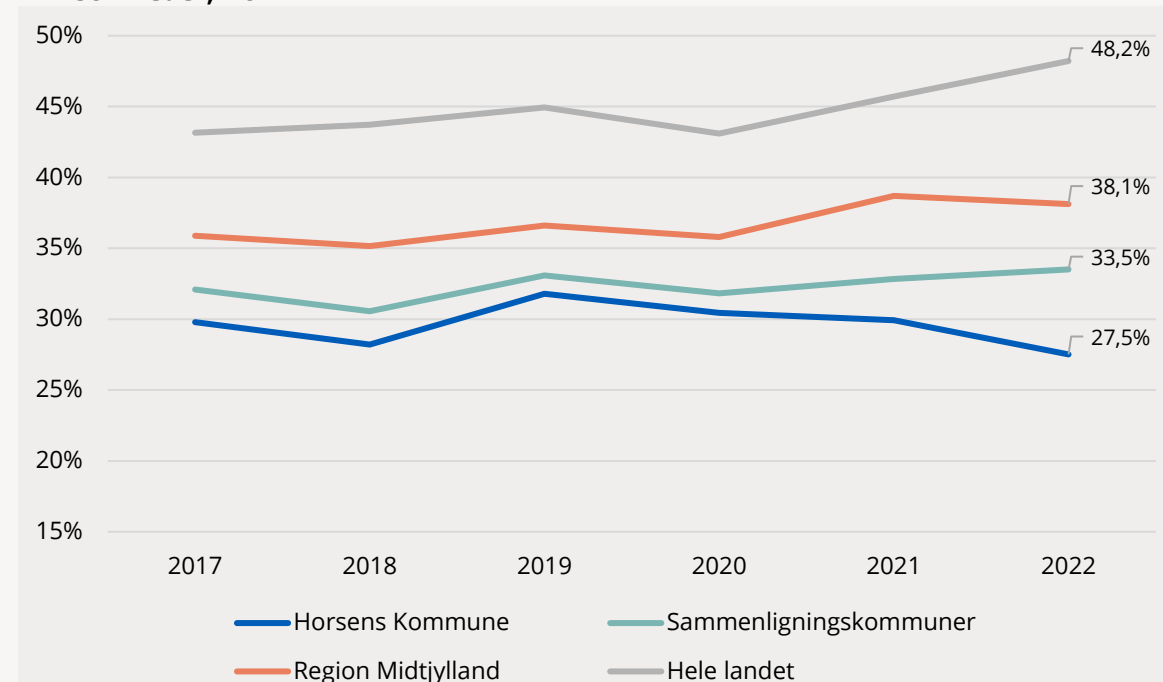
Det fremgår, at den samlede eksportværdi i Horsens Kommune har ligget nogenlunde stabilt – omkring 20 mia. kr. – siden 2017, jf. figuren til venstre. Omsætningen blandt eksportvirksomhederne er derimod vokset de seneste fire år. Det vil sige, at den indenlandske omsætning er steget.

Figuren til højre viser, at eksportens andel af den samlede omsætning i Horsens Kommune derfor er faldet siden 2019, mens den er vokset i resten af regionen og på landsplan. Figuren viser også, at eksportens andel af den samlede omsætning i Horsens Kommune er betydeligt lavere end i Region Midtjylland og hele landet.

Figur 5.5. Udviklingen i samlet omsætning og eksport blandt eksporterende virksomheder i Horsens Kommune i mia. kr. (2022-priser), 2017-22

Figur 5.6. Udviklingen i eksportens andel af omsætningen i eksporterende virksomheder, 2017-22

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik

Note: Eksporten er opgjort som virksomhedernes samlede salg fratrukket indenlandsk salg. Opgjort i faste priser (2022-priser). Eksportværdi og omsætning er opgjort på kommuneniveau på baggrund af arbejdsstedernes placering. Da virksomhedernes eksport blandt andet indeholder momsfritaget salg af varer og tjenester, er virksomheder inden for branchen energiforsyning udeladt. Baggrunden herfor er, at energibranchens salg typisk er momsfritaget, selvom det foregår i Danmark. Derfor har vi fra år valgt at udelade branchen fra opgørelsen for at få en mere retvisende opgørelse af eksportværdien.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

6

Profilanalyse - Highlights

Dette afsnit indeholder nøglefigurer om den lokale og specialiserede vejledning af iværksættere og virksomheder i Region Midtjylland, herunder forskelle på tværs af kommuner i andelen af vejledte.

Afsnittet viser også hvor stor en andel af de vejledte, der ligger inden for vækstlaget i kommunerne.

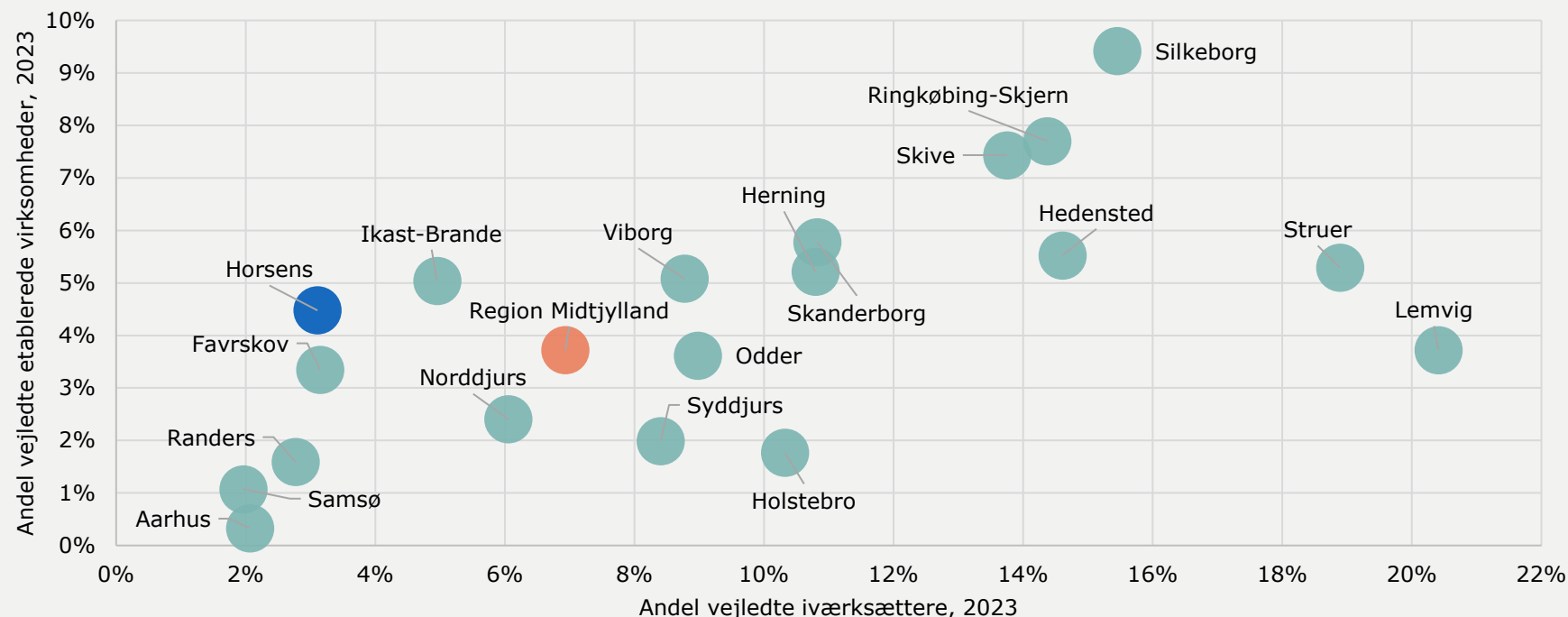
For en mere detaljeret analyse af de vejledtes profil, herunder årsværk, omsætning og eksport, henvises til profilanalyse 2024.

Sammenligning af vejledningsindsatsen i de midtjyske kommuner – lokal erhvervsservice

Figur 6.1 giver et overblik over, hvor stor en andel af virksomhederne – opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder – der har modtaget vejledning i den lokale erhvervsservice. Resultaterne er vist for alle midtjyske kommuner. Det skal understreges, at figuren alene fokuserer på virksomheder, der har modtaget individuel vejledning. Deltagelse i netværk, arrangementer, projekter, mv. er ikke omfattet af figuren.

Det fremgår, at andelen af vejlejte Horsens-iværksættere i 2023 lå noget under andelen for Region Midtjylland samlet. Omvendt lå Horsens Kommune over gennemsnittet, når det gælder andelen af vejlejte etablerede virksomheder i 2023.

Figur 6.1. Andel virksomheder, der har modtaget lokal vejledning i 2023, opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder

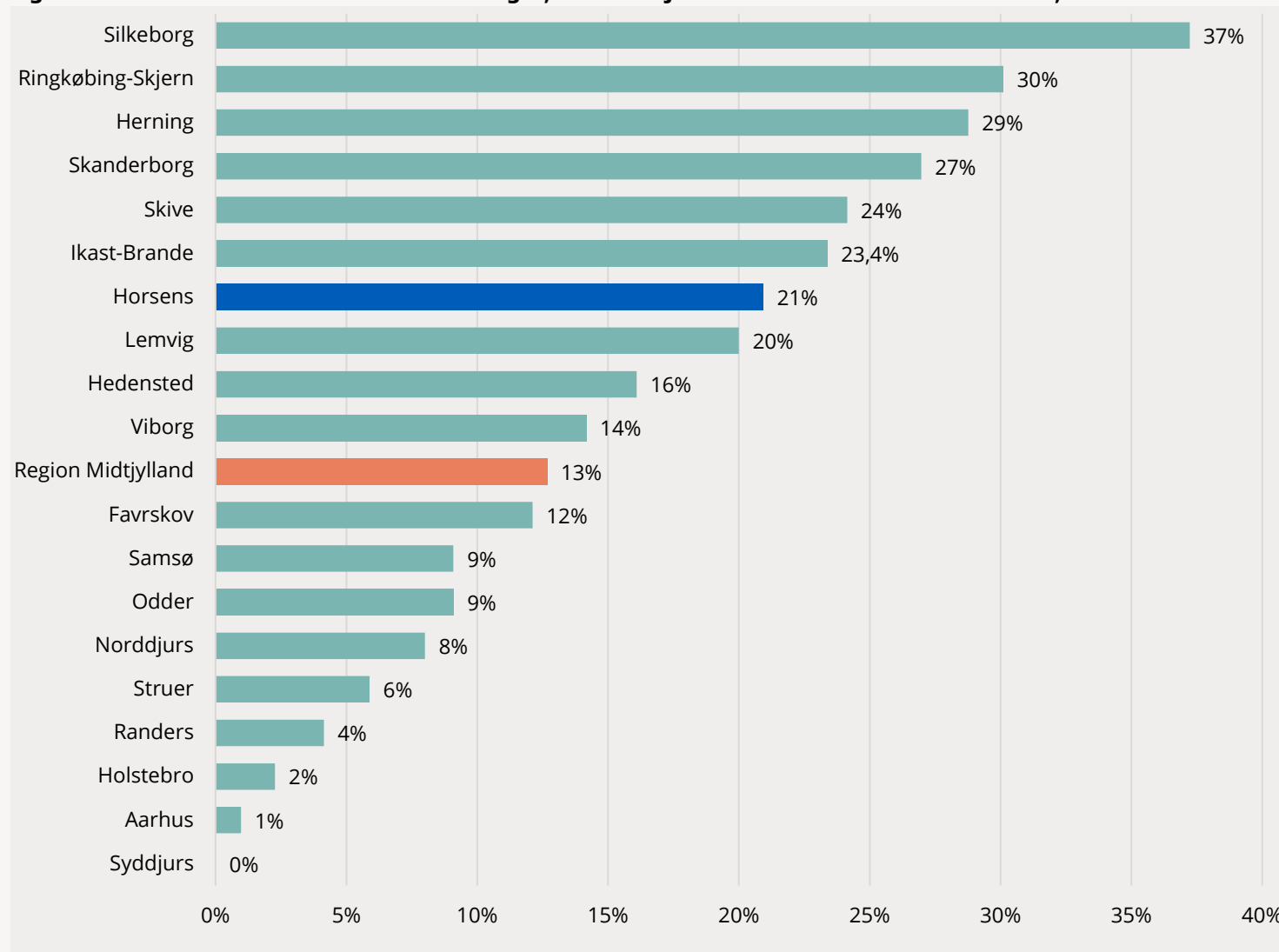
Andelen af vejlejte iværksættere og etablerede virksomheder er lavere i dette års Profilanalyse end i tidligere års analyser.

Årsagen er, at Danmarks Statistik har ændret metoden til opgørelsen af aktive virksomheder i Danmark, hvilket har medført at flere virksomheder end tidligere betragtes som aktive virksomheder i de midtjyske kommuner.

Andelen af vejlejte iværksættere og etablerede virksomheder i dette års rapport kan derfor ikke sammenlignes med andelen fra tidligere år.

Sammenligning af vejledningsindsatsen over for vækstlaget – lokal erhvervsservice

Figur 6.2. Andel af virksomheder i vækstlaget, der er vejledt i den lokale erhvervsservice, 2023

Figuren til venstre viser hvor stor en andel af virksomhederne i vækstlaget (se definition nederst på siden), der har modtaget lokal vejledning i hver af de midtjyske kommuner i 2023.

Det fremgår, at 21 pct. af vækstvirksomhederne i Horsens Kommune modtog vejledning lokalt i 2023, hvilket er noget højere end gennemsnittet for Region Midtjylland på 13 pct.

Som det fremgår, er der stor spredning på tværs af kommunerne.

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra lokal erhvervsservice.

Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2020 til 2022 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent og i slutåret havde mindst fem ansatte.

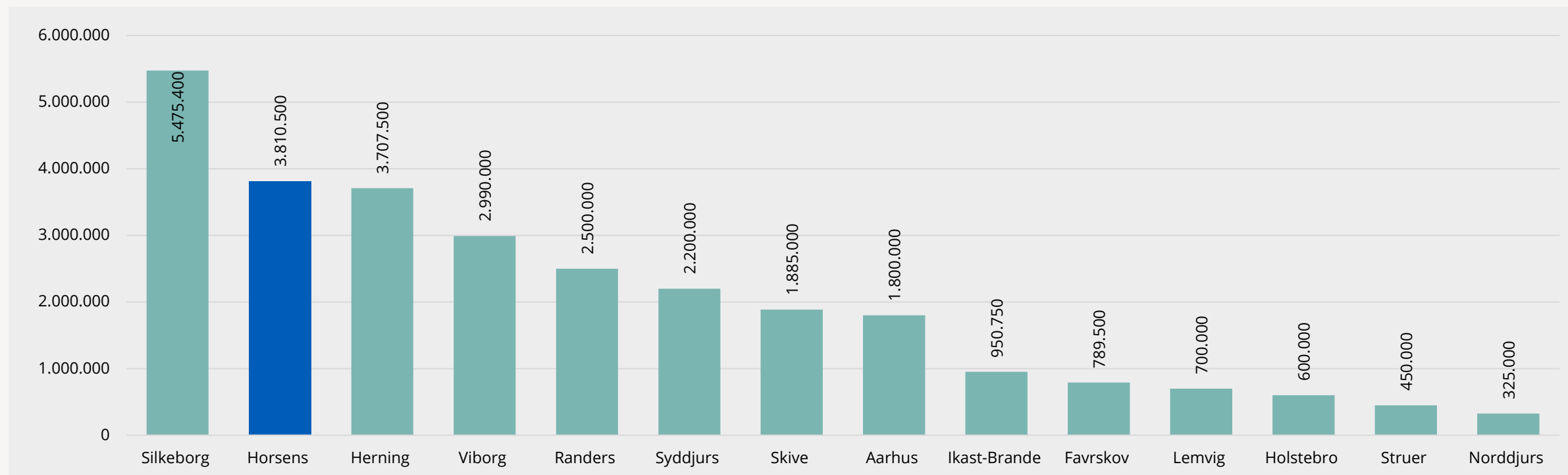
Kommunal bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice, 2023

Omfanget af lokalt vejledte bør naturligvis ses i lyset af de ressourcer, som operatøren af lokal erhvervsservice har til rådighed til erhvervsservice. Det er op til den enkelte kommune at afgøre hvor mange midler, der skal afsættes til lokal erhvervsservice.

Figuren neden for viser størrelsen af bevillingen til den lokale erhvervsserviceoperatør, der i nogle kommuner er Erhvervshus Midtjylland, mens operatøren i andre kommuner er et lokalt erhvervsråd. Operatøren kan også være en enhed i forvaltningen.

Beløbene er oplyst af de enkelte kommuner og dækker i nogle kommuner primært over udgifter til vejledning af førstartere, iværksættere og virksomheder, mens de i andre kommuner også dækker over udgifter til bredere erhvervsfremmeprojekter. Beløbene er derfor ikke direkte sammenlignelige.

Figur 6.3. Kommunal bevilling (kr.) til operatør af lokal erhvervsservice, 2023

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra lokal erhvervsservice.

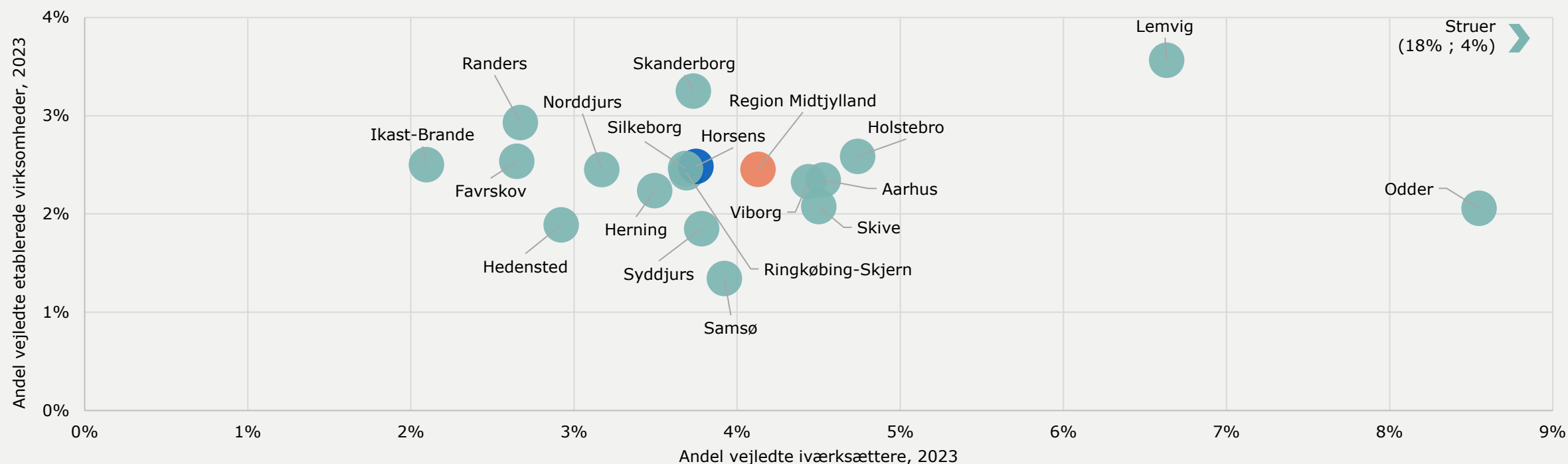
Note: Der er ikke oplysninger om Hedensted, Horsens, Odder, Ringkøbing-Skjern, Samsø, Syddjurs og Skanderborg Kommuner.

Sammenligning af vejledningsindsatsen i de midtjyske kommuner – specialiseret erhvervsservice

Figuren neden for giver et overblik over, hvor stor en andel af virksomhederne – opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder – der har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland. Resultaterne er vist for alle midtjyske kommuner. Det skal understreges, at figuren alene fokuserer på virksomheder, der har modtaget individuel sparring og vejledning. Virksomheder, der alene har deltaget i arrangementer og kollektive forløb, er ikke omfattet af figuren.

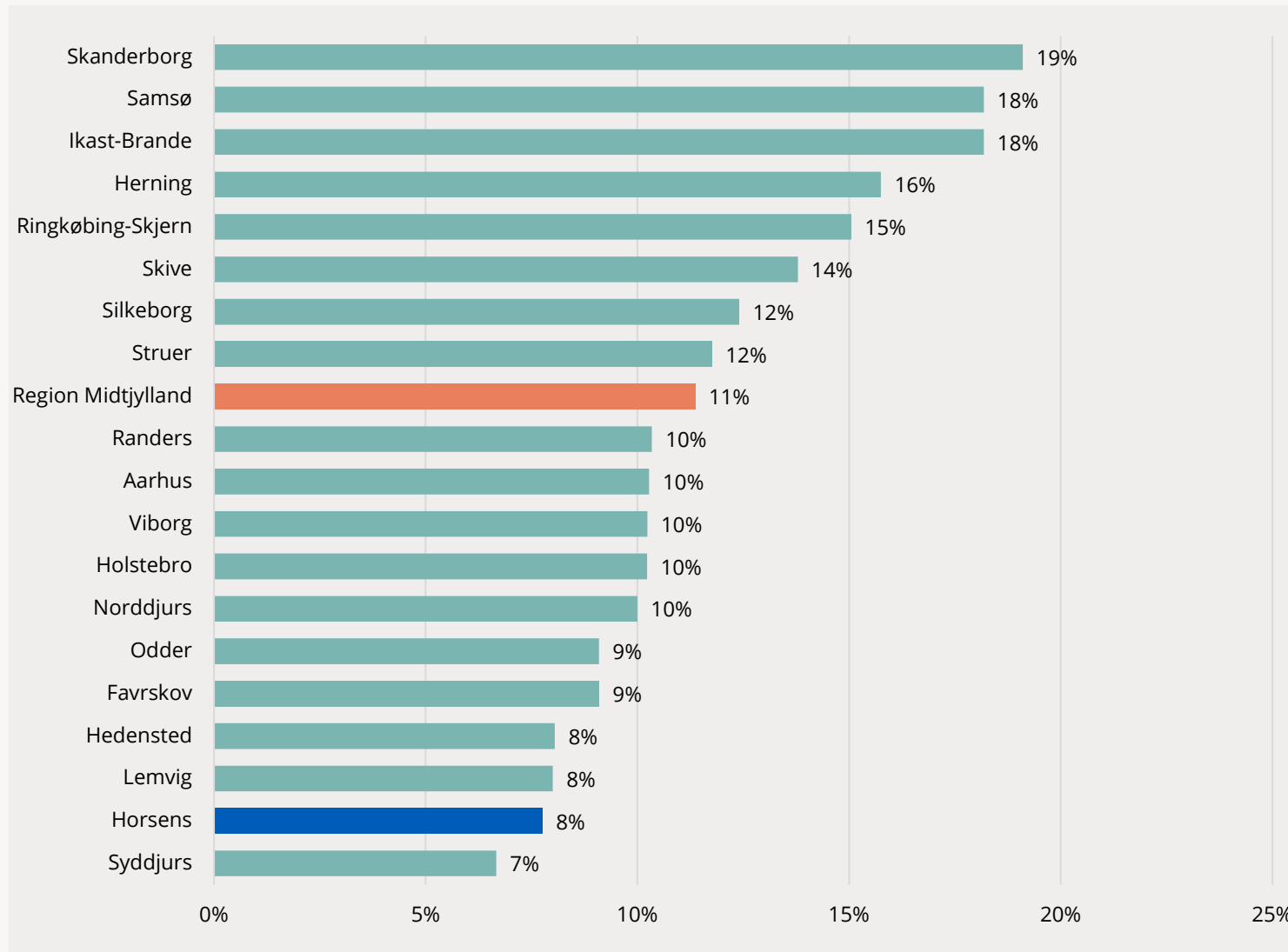
Figuren viser, at andelen af vejlede Horsens-iværksættere på dette område ligger på knap fire pct., hvilket er tæt på tallet for Region Midtjylland under ét. Tilsvarende er andelen af vejlede etablerede virksomheder 2,5 pct., hvilket også er på niveau med gennemsnittet for alle midtjyske kommuner.

Figur 6.4. Andel virksomheder, der har modtaget specialiseret vejledning i 2023 opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder

Sammenligning af vejledningsindsatsen over for vækstlaget – specialiseret vejledning

Figur 6.5. Andel af virksomheder i vækstlaget, der har modtaget specialiseret vejledning, 2023

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra Erhvervshus Midtjylland.

Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2021 til 2023 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent og i slutåret havde mindst fem ansatte.

Figuren til venstre viser hvor mange virksomheder i vækstlaget, der har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland.

I Horsens Kommune blev der i 2023 ydet specialiseret vejledning til otte pct. af vækstlaget, hvilket er det næstlaveste niveau blandt de midtjyske kommuner.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivet af Erhvervshus Midtjylland, august 2024.
Udarbejdet i samarbejde med IRIS Group.
Data-/talmateriale leveret af IRIS Group.